Ազգ Azg
17 ՕԳՈՍՏՈՍ 2005 ՉՈՐԵՔՇԱԲԹԻ 144 (3310)

Հայոց գիրն ու գիրքը՝ եվրոպական ժառանգության օրերին

Եվրոպական ժառանգության օրերն այս տարի Հայաստանում կանցկացվեն սեպտեմբերի 3-18-ը՝ «Գիրք ճանապարհի, ճանապարհ գրքի» խորագրով եւ կնվիրվեն մաշտոցյան գրերի գյուտի 1600-ամյակին: Կկազմակերպվեն ֆիլմերի ցուցադրություններ, գիտաժողովներ, կներկայացվի հայ գրի եւ գրքի անցած ճանապարհը, մասնակիցները կայցելեն պատմամշակութային այնպիսի հուշարձաններ ու վայրեր, որոնցում գործել են գրատներ, գրչության կենտրոններ:

Եվրոպական ժառանգության օրերի հայաստանյան նախաձեռնող խմբի կազմում ընդգրկված են պետական գերատեսչություններ, հասարակական կազմակերպություններ, ինչպես նաեւ Եվրախորհրդի գրասենյակն ու եվրոպական հանձնաժողովի պատվիրակությունը: Մշակված ծրագրի մանրամասները նախաձեռնող խումբը կներկայացնի օգոստոսի 31-ին՝ Հայաստանի ճարտարապետների տանը:

Ո՞րն է վերջապես բջջային կապի վատթարացման պատճառը

Չանգվածաբար իրգի հարսեր բաժանելով «Արմենտելը» դրանք չի ապահովում համապատասխան կայաններով

ԱՐԱ ՄԱՐՏԻՐՈՍՅԱՆ

Բջջային կապի որակը Հայաստանում ակնհայտորեն շարունակում է մնալ անմխիթար: Այս հանգամանքն անցյալ շաբաթ քննարկման առարկա դարձավ նաեւ տնտեսական մրցակցության պաշտպանության հանձնաժողովում: Քննարկման ընթացքում հերթական անգամ երեւաց «Արմենտելի» անպատասխանատու մոտեցումը իր եւ հուլիսի 1-ից արդեն ոչ միայն իր բաժանորդների նկատմամբ: Չնայած «Արմենտելը» բջջային կապի վատ որակի համար պաշտոնական հաղորդագրություններով մի քանի անգամ ներողություն էր խնդրել բաժանորդներից եւ անգամ նրանց կրած վնասները փոխհատուցելու որոշ միջոցառումներ ձեռնարկել, ինչն աննախադեպ էր մինչ այժմ, բայց ընկերության ներկայացուցիչների դիրքորոշումը հանձնաժողովում տեղի ունեցած քննարկումների ժամանակ պարզապես անհասկանալի էր:

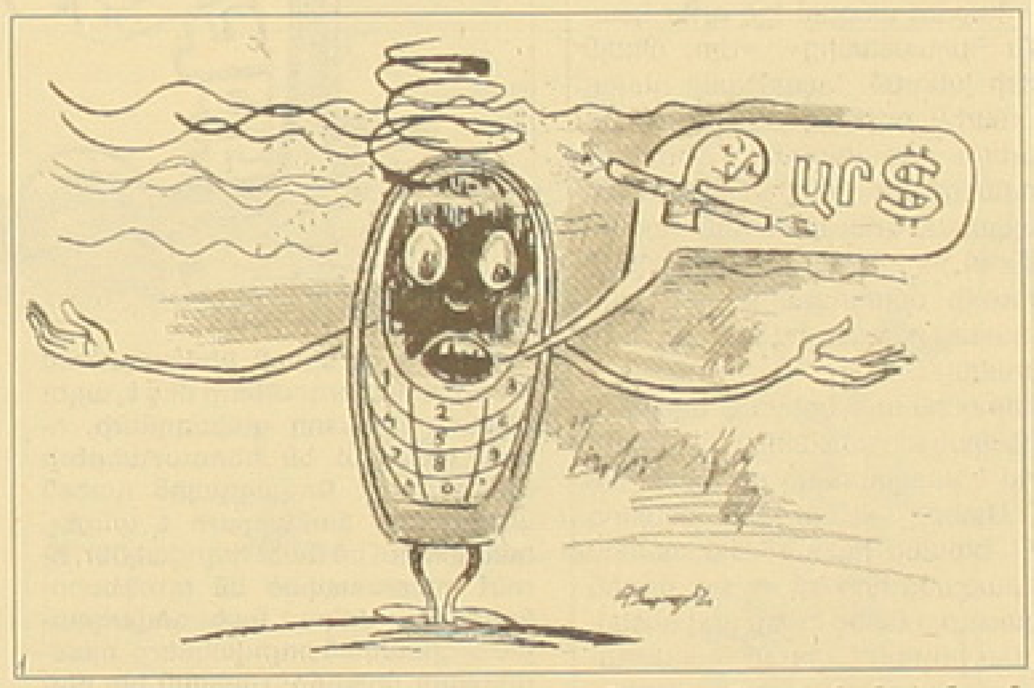

«Արմենտելի» տեխնիկական տնօրենը հավաստիացնում էր, որ տեխնիկական բնույթի թերություններ չկան, բայց միաժամանակ նշում, որ մեկ շաբաթ հետո որակը կլավանա: Թե ո՞րն էր բջջային կապի վատ որակի պատճառը, այդպես էլ պարզ չդարձավ:

Տես էջ 2

КԱՐԳԱՎՈՐՈՒՄ

«Երեւանը եւ Բաքուն դեռեւս միասնական կարծիքի չեն եկել 7-9 տարրերի շուրջը»

Ադրբեջանի արտգործնախարար Էլմար Մամեդյարովը հայտարարել է, որ եթե Երեւանը եւ Բաքուն «համաձայնության գան արտաքին քաղաքական գերատեսչությունների մակարդակում, ապա ստացված տեղեկության հիման վրա նախագահները կարող են կոնկրետ փաստաթղթերի վրա աշխատանքն սկսելու կարգադրություն տալ»:

Ըստ «Մեդիամաքսի», Մամեդյարովն ասել է, որ «ներկայումս մենք չենք աշխատում որեւէ կոնկրետ փաստաթղթի ստեղծման ուղղությամբ» եւ «կողմերը դեռեւս չեն հասել համաձայնագրի մշակման փուլին»: Մեկնաբանելով Ադրբեջանի եւ Հայաստանի արտաքին քաղաքական գերատեսչությունների ղեկավարների՝ հաջորդ շաբաթ Մոսկվայում կայանալիք հանդիպումը, Էլմար Մամեդյարովը նշել է, որ «կողմերը կաշխատեն մշակել որոշակի տարրեր՝ հայեցակարգային հարցերի շուրջը միասնական տեսակետ ձեւավորելու համար»:

Մամեդյարովն ասել է, որ Ադրբեջանը եւ Հայաստանը դեռեւ միասնական կարծիքի չեն եկել 7-9 տարրերի շուրջը: «Մանրամասները գաղտնի են մնում: Տվյալ տարրերի էության մասին խոսելը վաղաժամ է, քանի որ բանակցային գործընթացը շարունակվում է», ասել է նա միաժամանակ նշելով, որ «անձինք, որոնք գիտելիքների որոշակի հիմք ունեն հակամարտության կարգավորման հարցի վերաբերյալ, առանց այդ էլ հասկանում են, թե որ տարրերի մասին է խոսքը»:

Սաակաշվիլին ակնկալում է 100 հազար հայերի հանգիստ Աջարիայում

Վրաստանի նախագահը Բաթումում հանգստացող հայ լրագրողների հետ հանդիպման ընթացքում հայտարարել է, որ Հայաստանից Աջարիայում 2006 թ. կհանգստանան շուրջ 100 հազար քաղաքացիներ եւ այդ նպատակով ստեղծվում են բոլոր պայմանները: Ըստ «Նովոստի» գործակալության, Սաակաշվիլին ողջունել է հայաստանցի գործարարների ցանկությունը, ովքեր պատրաստ են Աջարիայի հյուրանոցաշինության եւ կուրորտային ենթակառուցվածքի վերականգնման մեջ ներդրումներ կատարել: 2005 թ. Հայաստանի տասնյակ հազար քաղաքացիներ հանգիստն անցկացրել են Աջարիայի ափամերձ քաղաքներում:

Նորից օդանավային աղետ

Վենեսուելայում զոհվեց 160 մարդ

Կիպրական ինքնաթիռի աղետից ընդամենը 2 օր անց, այս անգամ Կենտրոնական Ամերիկայում, երեկ պատահեց մեկ այլ վթար, որը խլեց 160 հոգու կյանք, 152-ը՝ ուղեւոր, մնացյալը՝ անձնակազմի բոլոր անդամները:

Կոլումբիական մի ընկերության պատկանող MD-80 օդանավը, որ չարտերային թռիչք էր կատարում Պանամայից դեպի Մարտինիկ, ջախջախվեց Վենեսուելայի հյուսիս-արեւմուտքում, խիտ անտառների մեջ: Վթարից ընդամենը 10 րոպե առաջ օդաչուն ռադիոյով տեղեկացրել էր, թե շարժիչներից մեկում ինչ-որ խանգարում կա, որից հետո կապը կորել էր օդանավի հետ:

Ուղեւորների մեծ մասը ֆրանսիայի քաղաքացիներ էին, որոնք արձակուրդի էին մեկնում դեպի Մարտինիկ, որը ֆրանսիական տարածք է: Աղետից անմիջապես հետո նախագահ Ժակ Շիրակը ցավակցություն հայտնեց զոհվածների հարազատներին:

Որոշ տեղեկությունների համաձայն, աղետյալ օդանավը վերջերս է միայն վերանորոգվել:

Աֆղանստանում ուղղաթիռի ջախջախումից զոհվեց 17 իսպանացի զինծառայող

ՄԱԿ-ի հովանու ներքո Աֆղանստանում ծառայող իսպանական 800 հոգանոց զորամիավորումը երեկ ծանր կորուստ ունեցավ, երբ երկրի հյուսիսային մասում, Հերաթ քաղաքի մոտ, ջախջախվեց զինվորական ուղղաթիռը: Զոհվեցին ուղղաթիռի բոլոր 17 ուղեւոր զինծառայողները, բոլորն էլ իսպանացի: Դեռեւս հայտնի չէ ուղղաթիռի ջախջախման պատճառը: Հավանական է համարվում հրթիռակոծումը աֆղան ապստամբների կողմից: Ինչպես հայտնի է, իսպանական զորագունդը շուրջ 8 ամիս առաջ, իսպանացի ընտրողների պահանջով դուրս էր բերվել Իրաքում գործող կոալիցիայի կազմից, եւ զինծառայողների մի մասը տեղափոխվել էր Աֆղանստան՝ ծառայելու այս անգամ ՄԱԿ-ի հովանու ներքո:

Ադրբեջան վերադառնալու դեպքում Մութալիբովը եւ Գուլիեւը կձերբակալվեն

ԲԱՔՈՒ, 16 ՕԳՈՍՏՈՍ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Ադրբեջանի նախկին նախագահ Այազ Մութալիբովը եւ խորհրդարանի նախկին խոսնակ Ռասուլ Գուլիեւը կձերբակալվեն, եթե մուտք գործեն երկիր՝ խորհրդարանական ընտրություններին մասնակցելու նպատակով: Նման հայտարարությամբ է հանդես եկել Ադրբեջանի գլխավոր դատախազ Զաքիր Գարալովը: «Նրանք որոնվող անձանց ցուցակում են հայտնվել դատարանի որոշմամբ», ըստ «Ինտերֆաքս»-ի, հայտարարել է Գարալովը: «Մութալիբովի եւ Գուլիեւի նկատմամբ հարուցված քրեական գործերը չեն կարող խոչընդոտել նրանց մասնակցությանը առաջիկա խորհրդարանական ընտրություններին, միեւնույն ժամանակ, որպես պատգամավորության թեկնածու գրանցվելը նրանց չի ազատի մեղադրանքներից»: Եվ Այազ Մութալիբովը, եւ Ռասուլ Գուլիեւը հայտարարել էին, որ մտադիր են մասնակցել նոյեմբերի 6-ին Ադրբեջանում կայանալիք խորհրդարանական ընտրություններին:

Ավարտվեցին ընդունելության քննությունները

ԵՐԵՎԱՆ, 16 ՕԳՈՍՏՈՍ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Օգոստոսի 16-ին ավարտվեցին Հայաստանի բուհական ընդունելության քննությունները, որոնց ընդհանուր առմամբ պետք է մասնակցեին 32 հազար դիմորդներ: Ինչպես հայտնեցին Բուհական ընդունելության քննությունների հանրապետական հանձնաժողովում, օգոստոսի 14-ի դրությամբ քննություններ են հանձնել 28131 դիմորդներ, որոնցից 7649-ը ստացել են 18-20-ական միավոր, իսկ 3438-ը՝ անբավարար գնահատականներ:

Մինչ օրս բողոքարկվել են 1435 քննական աշխատանքների գնահատականները, ինչի արդյունքում 1195-ի գնահատականը մնացել է անփոփոխ, 231-ինը բարձրացվել է, իսկ 9-ինը՝ իջեցվել: Կրկնակի բողոքարկման ներկայացված 113 գրավոր աշխատանքներից 15-ի գնահատականները բարձրացվել են, իսկ 4-ինը՝ իջեցվել:

Գազայից հեռացող հրեաների ողբերգական օրերը

Ի՞նչ զգացողություն են ունենալու Չանգելյանում հաստատված հայերը, երբ նրանց համար գա X ժամը

ԹԱԹՈՒԼ ՀԱԿՈԲՅԱՆ

Վարչապետ Արիել Շարոնը հայտարարում է, որ Իսրայելը չի կարող Գազան պահել ընդմիշտ: 48 ժամում Գազայի հատվածի 21 եւ Հորդանան գետի աջ ափի 4 բնակավայրերից ավելի քան 7 հազար հրեաների դուրսբերումը վարչապետը համարում է «ցավալի, բայց անհրաժեշտ քայլ»: Ծանրաքաշ Շարոնն ինքն է տասնամյակներ առաջ պատերազմել արաբների դեմ, սակայն հենց ինքն է ավելի քան 38 տարի շարունակվող Գազայի օկուպացիային մասնակիորեն վերջ տալու հրաման արձակում:

Աշխարհի տարբեր մայրցամաքներում շարունակվում են ազգամիջյան եւ տարածքային հակամարտությունները: Դրանցից յուրաքանչյուրն ունի իր առանձնահատկությունը: Ղարաբաղյան խնդիրը, անկասկած, տարբերվում է իսրայելա-պաղեստինյան հակամարտությունից: Սակայն որքան էլ հակամարտությունները պատմական, իրավական եւ այլ առումներով տարբերվեն միմյանցից, գործում են միջազգայնորեն ընդունելի չգրված օրենքներ, որոնք կիրառվում են հակամարտություններից ասերի դեպքում:

Որքան էլ Հայաստանում եւ սփյուռքում ղարաբաղյան զինուժի վերահսկողության տակ գտնվող, վարչականորեն Ադրբեջանին պատկանող տարածքները համարվեն ազատագրված, միեւնույն է, գալու է պահը, երբ Հայաստանն ու Ղարաբաղը ստիպված կլինեն հրաժարվել դրանցից կամ առնվազն այդ տարածքների մի մասից: Ինչպե՞ս եւ ինչի՞ դիմաց են հեռանալու այդ տարածքներում հաստատված մի քանի հազար հայերը:

Նախ տեսնենք, թե ինչպե՞ս են դուրս գալիս Գազայի հրեաները:

Իսրայելի կառավարությունը 150-400 հազար դոլար է տրամադրում Գազայից հեռացող յուրաքանչյուր ընտանիքի: Սակայն այն վերաբնակիչները, որոնք կդիմադրեն, կստանան այդ գումարը 1/3-ով պակաս: Անվտանգության ապահովման նկատառումներով 7 հազար հրեաների դուրսբերմանը ներգրավված են 40 հազար իսրայելյան ոստիկանական եւ զինվորական, ինչպես նաեւ 7,5 հազար պաղեստինյան ուժեր: Ավելի պարզ, Գազայում բնակվող 7 հազար հրեաները (ընդամենը 360 քմ տարածք ունեցող Գազայում բնակվում են նաեւ 1,4 մլն պաղեստինցի արաբներ) ընդդիմանում են, չեն ցանկանում հեռանալ այն տներից, որտեղ ապրել են 38 տարի: Արիել Շարոնի որոշումը նրանց համար ողբերգություն է:

Տես էջ 2

Մալաթիա-Սեբաստիա համայնքի առաջին ատյանի դատարանի դատավճռով երեկ ազատ արձակված Եկտան Թուրքյըլմազն այսօր իր հայ ընկերների հետ կնշի ծննդյան 33-ամյակը, իսկ 15 օր անց կմեկնի Թուրքիա, ծնողներին տեսնելու, այնտեղից՝ Մ. Նահանգներ, գիտական թեզի վրա աշխատանքը շարունակելու:

Մեղադրող Կորյուն Փիլոյանը մեղադրական ճառում հիմնավորեց ամբաստանյալի դեմ հարուցված մեղադրանքը, դրա համար բավարար հիմք համարելով ամբաստանյալի խոստովանական ցուցմունքը, «Վերնիսաժի» գրավաճառների վկայությունները եւ Ղեւոնդ Ալիշանի «Սիսուան եւ Կիլիկիա, Լեւոն Մեծագործ» գիրքը չհայտնաբերելու հանգամանքը: Նա շեշտեց, որ

«Այո, անպայման, այստեղ շատ ընկերներ ու բարեկամներ ունեմ: Շատ շուտ եմ կարոտում Հայաստանը, մեկնելուց 3 ամիս անց ցանկանում եմ վերադառնալ, լինել իմ սիրած վայրերում՝ Մաշտոցի պողոտայում, «Վերնիսաժում», «Մարկո Պոլո» սրճարանում, Ազգային արխիվում....»:

«Չե՞ս վախենում Թուրքիայում հալածանքի ենթարկվելուց»: «Իմ

Եկտան Թուրքյըլմազ. «Իմ ազատությունը շատ արժեքավոր է ինձ համար»

«Ցավում եմ կատարվածի համար: Իմ անտարբերության եւ անփութության հետեւանքով ես գրքեր արտահանելու թույլտվություն չեմ ստացել, չեմ իմացել Հայաստանի պահանջները, չեմ ցանկացել խախտել օրենքը: Խնդրում եմ լինել ներողամիտ եւ կիրառել հնարավորինս մեղմ պատիժ», իր վերջին խոսքում ասաց ամբաստանյալ Եկտանը:

Դատարանի սահմանած վերջնական պատժով նա դատապարտվեց 2 տարի ազատազրկման՝ ՀՀ քրեական օրենսգրքի 34-215 հոդվածի 2 մասով եւ 215 հոդվածի 2 մասով, Հայաստանից պատմամշակութային արժեք ներկայացնող գրքեր դուրս հանելու փորձի եւ արտահանելու համար, սակայն նրա նկատմամբ կիրառվեց 77 հոդվածը, որը թույլ տվեց պատիժը կրել ազատության մեջ, առանց հսկողության եւ գույքի բռնագրավման: Նրանից առգրավված անձնական իրերը՝ լազերային սկավառակը, համակարգիչը, լուսանկարչական ապարատն ու բջջային հեռախոսը կվերադարձվեն, իսկ բռնագանձված 88 անուն գրականությունը կհանձնվի պետությանը:

նախորդ այցերի ընթացքում մոտ հազար հայկական հնատիպ գրքեր գնած եւ Թուրքիա տեղափոխած ամբաստանյալը հերքում է Ալիշանի գիրքը արտահանելու փաստը, քանի որ նրա դեմ մեղադրանք է հարուցվել հենց դրա համար: Իր ճառի վերջում մեղադրողը հավելեց մեղմացուցիչ հետեւյալ հանգամանքները՝ Եկտանի նախկինում դատապարտված չլինելը, դատարանում առավելապես ճշմարտացի ցուցմունք տալը, իր կատարած հանցանքը խոստովանելը, երիտասարդ եւ ամուրի լինելը, որից հետո միջնորդություն ներկայացրեց նրա նկատմամբ սահմանված պատիժը կիրառել առանց ազատազրկման: 2 ժամ անց դատավորը հրապարակեց դատավճիռը, որից հետո ազատ լինելու երջանկությունից դեռ ուշքի չեկած Եկտանը զրուցեց լրագրողների հետ:

«Ես միշտ հայերի բարեկամն եմ եղել եւ շարունակելու եմ մնալ: Ուրախ եմ, որ արդեն ազատ եմ ու կարող եմ մտածել գիտական թեզիս վրա աշխատելու մասին: Իմ ազատությունը շատ արժեքավոր է ինձ համար», ասաց նա:

«Էլի կգա՞ս Հայաստան, կաշխատե՞ս Ազգային արխիվում»:

գաղափարները պաշտպանելու վախ ու մտահոգություն առ այսօր չեմ ունեցել, կարծում եմ, այսուհետեւ եւս այդպիսի խնդիր չեմ ունենա»:

«Հաջորդ անգամ էլի գրքեր կտանե՞ս Հայաստանից», «Այո, միայն պիտի խնդրեմ Հայաստանի ղեկավարներին, որ ինձ օգնեն ճիշտ կատարելու արտահանման ձեւակերպումները: Թուրքիայում ավելի շատ հայկական գրքեր կան, քան Հայաստանում, որովհետեւ Պոլիսը եղել է արեւելքի մշակութային կենտրոնը եւ հայերը բազմաթիվ գրքեր են հրատարակել»:

Եկտանին աջակցելու էր եկել նրա գիտական աշխատանքի ղեկավարը՝ Դյուք համալսարանի պրոֆեսոր Օրին Սթարնը: «Մենք խիստ մտահոգ էինք Եկտանի համար: Այս պահին չափազանց գոհ եմ, որ նա արդեն ազատության մեջ է: Ես լավ գիտեմ, թե նա ինչքան է սիրում Հայաստանը, գնահատում հայերի պատմությունն ու մշակույթը, ձգտում ամուր կապեր ստեղծել հայ գիտնականների հետ, ինչը նրան թույլ կտա հաջողությամբ շարունակել իր գիտական աշխատանքը», մեզ հետ առանձնազրույցում ասաց Սթարնը:

ՌՈՒԶԱՆ ՊՈՂՈՍՅԱՆ

Գազայից հեռացող հրեաների ողբերգական օրերը

1-ին էջից

Մեծ հաշվով, Շարոնի եւ Իսրայելի կառավարության քայլը չի կարող համարվել լուրջ փոխզիջում, ավելին՝ զիջում, եթե հաշվի առնենք, որ ավելի քան 50 տարի պաղեստինցիներին չի հաջողվում միջազգայնորեն ճանաչել տալ իրենց պետությունը, վերահսկողություն հաստատել այն տարածքներում, որոնք համաձայն ՄԱԿ-ի բանաձեւի պետք է կազմեին Պաղեստին պետությունը: Սակայն Շարոնն ընդամենը 25 բնակավայրերից դուրսբերումը համարում է լուրջ զիջում՝ հանուն տասնամյակներ շարունակվող պաղեստինա-իսրայելյան արյունահեղության դադարեցման: Շարոնին այս հարցում աջակցում են համաշխարհային առաջատար լրատվամիջոցները, որոնց թղթակիցները սրտը կորցնող հրեա վերաբնակիչների մասին զգայացունց հրապարակումներ են պատրաստում դեպքի վայրից:

Երեւանում ամենաբարձր մակարդակով հայտարարություններ են հնչում, որ Ղարաբաղին հարակից տարածքները բացառապես անվտանգության նպատակներ են հետապնդում, դրանք ռազմական գործողությունների ընթացքում գրավվել են Ղարաբաղի, ինչպես նաեւ Հայաստանի ժողովրդի անվտանգությունն ապահովելու նպատակով: Նմանօրինակ հայտարարությունները, հատկապես երբ անում է Սերժ Սարգսյանը, իսկ հենց պաշտպանության նախարարն է առավել հաճախ խոսում այդ մասին, ազդանշաններ են ԼՂՀ հարակից տարածքում հաստատված մի քանի հազար հայ բնակչությանը:

Ի տարբերություն Իսրայելի, Հայաստանն ավելի քան 10 տարվա ընթացքում չվերաբնակեցրեց ԼՂՀ հարակից տարածքները, մինչդեռ դա պետք էր անել՝ հաշվի առնելով, որ Ադրբեջանի սանձազերծած էթնիկ զտումների եւ պատերազմի հետեւանքով շուրջ 400 հազար հայեր իրենց տունն ու ունեցվածքը կորցրել էին Ադրբեջանում: Ընդհանուր առմամբ, հայերն Ադրբեջանի տարածքում ստիպված են եղել թողնել 180 հազար բնակարան եւ առանձնատուն: Եվ տունը կորցրած այդ հայերի գոնե մի մասը կարող էր դառնալ ԼՂՀ հարակից տարածքի բնակիչ:

Հավանական է, որ առնվազն 5 կամ 6 շրջանների վերադարձը Ադրբեջանին չի դիտվելու ղարաբաղյան հարցում փոխզիջում հայկական կողմից: Ոչ այն պատճառով միայն, որ այդ տարածքները վարչականորեն Ադրբեջանի մասն են, այլ որովհետեւ այնտեղ գրեթե ամայություն է: Սրանում համոզվեց նաեւ ԵԱՀԿ փաստահավաք առաքելությունը, որն այս ձմռանն այցելեց այդ տարածքներ՝ համոզվելու, թե արդյոք ճի՞շտ են Բաքվի այն պնդումները, որ պաշտոնական Երեւանն այնտեղ իրականացնում է բնակեցման եւ յուրացման քաղաքականություն:

Ի տարբերություն Գազայի հրեաների, ԼՂՀ հարակից շրջաններում չկան այն պահանջատեր հայերը, որոնց համար այդ տարածքներից հեռանալը կլինի ողբերգություն: Եվ ի տարբերություն Շարոնի, որն աննշան զիջումներ է անում պաղեստինցիներին եւ դա միջազգային հանրությանը մատուցում զոհողության նման մի բան, Հայաստանի ղեկավարը զրկված է լինելու նմանօրինակ հաղթաթղթից:

Ի՞նչ զգացողություն են ունենալու Զանգելանում, Մինջեւանում կամ Ղուբաթլուում հաստատված հայերը, երբ նրանց համար գա X ժամը: Դժվար թե որեւէ մեկը նրանց առաջարկի տասնյակ հազարավոր դոլարներ: Նրանք, ովքեր եղել են այդ տարածքներում, զրուցել բնակիչների հետ, կարող են պնդել՝ տանիք ունենալու դեպքում այդ մարդիկ պատրաստ են առանց փոխհատուցման, իրենց միջոցներով հեռանալ:

ՕՊԵՐԱՏԻՎ ՏՎՅԱԼՆԵՐ

Դանակահարություններ

Օգոստոսի 15-ին ոստիկանության Արտաշատի բաժին մարմնական վնասվածք հասցնելու կասկածանքով բերման է ենթարկվել 1983 թ. ծնված Գրիգոր Տ.-ն: Վերջինս վիճաբանության ժամանակ դանակահարել է Արտուր Ղ.-ին եւ Վահե Ն.-ին: Որովայնի մասերում սուր կտրող-ծակող գործիքից ստացած վնասվածքներով Արտուր Ղ.-ն եւ Վահե Ն.-ն տեղափոխվել են Արտաշատի հիվանդանոց:

Խաչիկ Ի.-ի վարած «ԳԱԶ-3110» մակնիշի տաքսի ավտոմեքենան անհայտ ուղեւորը կանգնեցրել է Երեւանյան խճուղու շենքերից մեկի մոտ, առանց որեւէ պատճառի դանակահարել վարորդին ու դիմել փախուստի: Խաչիկ Ի.-ն որովայնի մասում ստացած վնասվածքով տեղափոխվել է հիվանդանոց: Զննությամբ նշված ավտոմեքենայի սրահում հայտնաբերվել եւ առգրավվել է դանակը: Նշված հանցագործությունը կատարելու կասկածանքով ձերբակալվել է 1989 թ. ծնված Էդգար Պ.-ն, կատարվում է նախաքննություն:

Հարեւանների վեճից տուժեց ավտոմեքենան

Օգոստոսի 15-ին Նոր Խարբերդ գյուղում հարեւանների վիճաբանության ժամանակ 1940 թ. ծնված Կիմո Մ.-ն, նրա կինը՝ 1949 թ. ծնված Լյուդմիլա Գ.-ն եւ դուստրը՝ 1982 թ. ծնված Կարինե Մ.-ն մուրճով հարվածել եւ կոտրել են Ռուբեն Վ.-ի անձնական օգտագործման «ՎԱԶ-2107» մակնիշի ավտոմեքենայի հողմապակին, դռան ապակին եւ բեռնախցիկի ծածկոցը՝ պատճառելով 100 հազար դրամի նյութական վնաս: Վիճաբանության ժամանակ Ռուբեն Վ.-ն եւ Կիմո Մ.-ն խախտել են հասարակական կարգը, ծեծել են միմյանց եւ պատճառել վնասվածքներ, որից հետո Կիմո Մ-ն փորձել է խոհանոցային դանակով հարվածել Ռուբեն Վ.-ին, որը կանխել է վիճաբանությանը միջամտած հարեւանը: Կատարվում է նախաքննություն:

Մ. Մ.

ԲԱՐՔԵՐ

Գովա՞զդ, թե՞ անբարոյականություն

Ամառային արձակուրդը պասսիվ անցկացնողների լավագույն ընկերը դառնում է հեռուստացույցը: Դիտում ես ինչ պատահի՝ հեռակառավարման վահանակը ձեռքիդ թռչելով մեկ ալիքից մյուսը: Նման հանգստի առաջին իսկ օրը սկսում ես խղճահարությամբ վերաբերվել բոլոր նրանց, ովքեր հեռուստացույցից կախման մեջ են կլոր տարին:

Խնդիրը ոչ միայն հիմնականում անորակ հաղորդումների մեջ է, այլեւ դրանք ընդհատող գովազդների, որոնք կազմում են հեռուստաեթերի գրեթե կեսը: Գովազդային դաշտն արդեն մեծ ճանապարհ է անցել, հանդիպում են նաեւ հոլովակներ, որոնք պատրաստված են պրոֆեսիոնալիզմով: Առկա է նաեւ գովազդային երգիծական հոլովակները պատրաստելու միտումը: Սակայն կա մեկ այլ միտում եւս. հոլովակների հիմքում անբարոյականությունը եւ պոռնկությունն են: Չգիտես ինչու, սուրճի համը նկարագրելու համար պարտադիր այն պետք է խմել սիրեկանի հետ: Ոսկյա շղթայի ամրությունը եւս չափվում է սիրային եռյակով: Հետաքրքրական է, եթե նման գովազդը չափահաս մարդու վրդովմունքն է առաջացնում, ինչպիսի՞ն է անչափահաս երեխայի արձագանքը: Դեռեւս չձեւավորված անձի համար այն ինչ-որ իմաստով դաստիարակչական կարող է լինել:

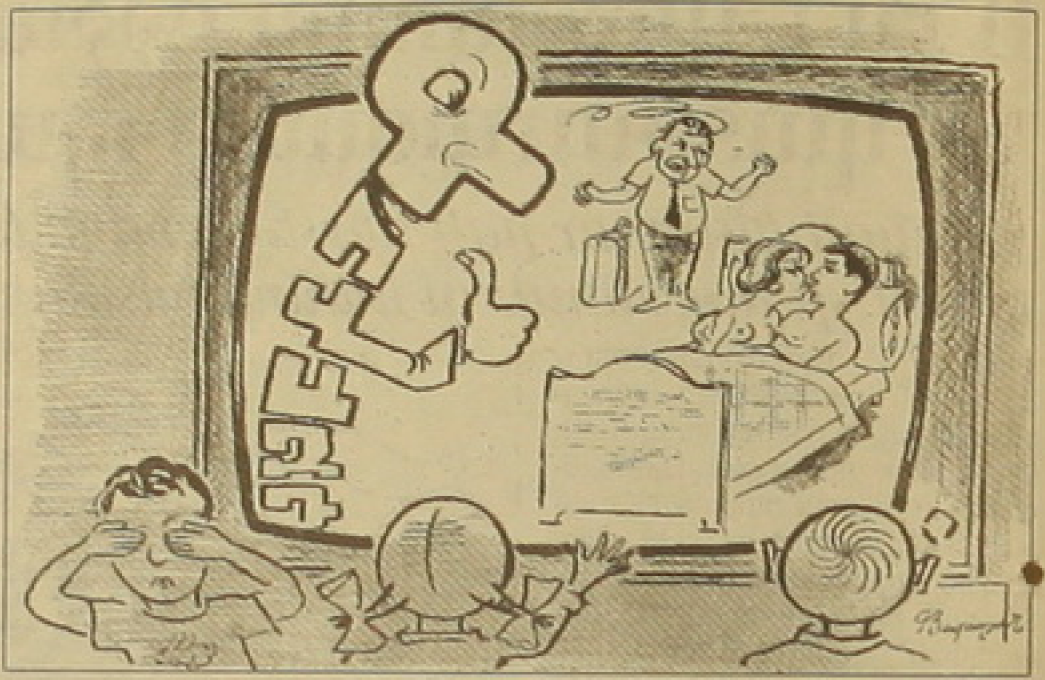

Նկատի ունենալով, թե ինչ համախականությամբ են նման հոլովակները ողողել հեռուստաեթերը, դժվար չէ ենթադրել, որ գովազդատուն գումարի պակաս չունի: Թերեւս կարող էր մի քիչ էլ փող ծախսել որակյալ հոլովակներ պատրաստելու համար: Այդ մասին պատվիրատուն չի մտածել: Կամ էլ մտածել է, սակայն ե՛ւ գովազդատուի, ե՛ւ գովազդը պատրաստողի երեւակայությունը հանգում է մի բանի՝ անբարոյականության: Սա մեր օրերում, ցավոք, զարմանալի չէ:

Մ. Հ.

Ո՞րն է վերջապես բջջային կապի...

1-ին էջից

Անհասկանալի մնաց նաեւ, թե ինչպե՞ս է բարելավվելու որակը, եթե դրա վատթարացման պատճառը հայտնի չէ: Ինչեւէ: Տնտեսական մրցակցության պաշտպանության հանձնաժողովը որոշեց պատժել «Արմենտելին» գերիշխող դիրքը չարաշահելու եւ բաժանորդներին վատորակ կապ մատակարարելու համար, այդպես էլ անհայտ թողնելով այն հարցի պատասխանը, թե ինչո՞ւ «Արմենտելի» կապի որակը կտրուկ վատթարացավ այս տարվա հունիսի 30-ից կամ հուլիսի 1-ից: Ցանկություն արտահայտելով, որ վերոնշյալ հանձնաժողովը նույն ջանասիրությամբ էլ պատժամիջոցներ կիրառի, ենթադրենք, շաքարավազի կամ ցորենի շուկայում գերիշխող դիրքի չարաշահումների ժամանակ, անդրադառնանք այն հարցին, թե ո՞րն է, այնուամենայնիվ, բջջային կապի որակի կտրուկ վատթարացման իրական պատճառը:

Տարածված խոսակցությունները, թե «Արմենտելի» բջջային կապի վատացման պատճառը երկրորդ օպերատորի գործունեությունն էր, որեւէ կերպ չեն հիմնավորվում: Եթե դա է պատճառը, ապա ինչո՞ւ «Արմենտելի» հաճախորդները չեն կարողանում հաղորդակցվել միմյանց հետ ընկերության ցանցի ներսում: Ակնհայտ է, որ այս տեսակետն ասպարեզ էր նետվել իրական պատճառների մասին խոսակցություններից եւ պատասխանատվությունից խուսափելու նպատակով:

Նրանք, ովքեր հիշողության կորուստով չեն տառապում, կհիշեն, որ մինչ երկրորդ օպերատորի մուտքը «Արմենտելի» բջջային կապը տարիներ շարունակ աչքի չէր ընկնում բարձր որակով: Այն ժամանակ ընկերությունը մրցակից չուներ եւ դարձյալ չէր կարողանում պատճառաբանել կապի վատ որակը: Այսինքն, «Արմենտելը» պետք է իր մեջ փնտրի բջջային կապի որակի վատթարացման պատճառը, թեեւ երկար փնտրելու կարիք չկա: Պատճառը ընկերության քաղաքականությունն է:

Մինչ մրցակցի ի հայտ գալը «Արմենտելը», գերշահույթներ ստանալու նպատակով, զանգվածաբար թողարկում էր իջի քարտեր, միաժամանակ դրանք չապահովելով համապատասխան կայաններով: Արդյունքում առկա կայանները չէին կարողանում ապահովել իրենց հզորությունները գերազանցող բաժանորդների թիվը: Ուշակիորեն իրավիճակը սկսեց բարելավվել, երբ Հայաստանի կառավարությունն ու «Արմենտելը» պայմանավորվեցին երկրորդ օպերատորի շուկա մուտք գործելու մասին: «Արմենտելը» սկսեց որոշակի ներդրումներ կատարել այս ոլորտում եւ տեղադրել նոր կայաններ: Սակայն դա երկար չտեւեց:

«Վիվասելի» շուկայում հայտնվելուց հետո «Արմենտելը» մեծ հապճեպությամբ սկսեց բաժանել իջի քարտերի նորանոր խմբաքանակներ, ավելի ցածր գներով եւ դարձյալ առանց դրանց տեխնիկական ապահովվածության: Դրա հետեւանքով բոլոր հերթագրվածները ստացան քարտերը: Մրցակցության առաջին օրերին բջջային կապն ընդհանրապես կաթվածահար եղավ, հետո սկսեց ժամանակ առ ժամանակ կենդանության նշաններ ցույց տալ, շարունակելով մնալ անմխիթար վիճակում: Հետեւաբար այդ վիճակը վերացնելու համար «Արմենտելը» պետք է նոր ներդրումներ կատարի եւ տեղադրի նոր կայաններ: Մեկ շաբաթվա, ապա 10 օրվա ընթացքում, այնուհետեւ մինչեւ ամսվա վերջ կապի որակը բարելավվելու պարբերաբար տրվող խոստումները ընդամենը ժամանակ շահելու նպատակ են հետապնդում եւ դրանք կկրկնվեն մինչ տեղադրվեն համապատասխան սարքավորումները:

«ԱԶԳ» ՕՐԱԹԵՐԹ
Հրատարակութեան ԺԹ տարի
Հիմնադիր եւ հրատարակիչ
«ԱԶԳ ՕՐԱԹԵՐԹ» ՍՊԸ
Երեւան 375010 Հանրապետութեան 47
ֆաքս 374 1 562863
e-mail: azg2@arminco.com
www.azg.am
Գլխաւոր խմբագիր
ՅԱԿՈԲ ԱՒԵՏԻՔԵԱՆ /հեռ 521635
խմբագիր
ՊԱՐՈՅՐ ՅԱԿՈԲԵԱՆ /հեռ 529221
Լրագրողների սենեակ /հեռ 581841
Համակարգչ. ծառայութիւն /հեռ 582483
Շուրջօրյա լրահավաք ծառայություն /հեռ 529353
Համակարգչային շարուածքը «Ազգ» թերթի
Թերթի նիւթերի ամբողջական թէ մասնակի արտատպումները տպագիր մամուլի միջոցով կամ ռադիոհեռուստատեսութեամբ առանց խմբագրութեան գրաւոր համաձայնութեան խստիւ արգելւում են համաձայն ՀՀ հեղինակային իրաւունքի մասին օրէնքի
Նիւթերը չեն գրախօսւում ու չեն վերադարձւում
"AZG" Daily NEWSPAPER
Editor-in-chief
H.AVEDIKIAN / phone: 521635
47 Hanrapetoutian st.,
Yerevan, Armenia, 375010

Տեղական

Ամեն օր մեզ հետ այնքան տհաճ եւ անարդար բաներ են պատահում, որ մի տեսակ արդեն սկսել ենք սովորել, հարմարվել, իսկ որ ավելի վատ է՝ չզարմանալ: Այս անգամ առիթը «հայավարի» առեւտուրն է: Մեզ խաբում են եւ ամենափոքր կրպակում, եւ ամենաշքեղ խանութ-համալիրներում:

Անհրաժեշտ դեղի նախորդ՝ օգտագործած տուփը ձեռքիս մտնում ենք դեղատուն (ի դեպ, դեղը մինչ

Եթե բարեխիղճ հաճախորդ ես, զգո՛յշ՝ անպայման կխաբեն

Անգամ ամենաանմեղ առեւտրի հիմքում շարունակում է մնալ «հաճախորդին խաբելու» փիլիսոփայությունը

այդ գրեթե բոլոր դեղատներում մեզ հանդիպել էր 300 դրամով) եւ վաճառողուհուն ցույց տալով՝ խնդրում նորը: Վաճառողուհին տեսնելով, որ ցուցափեղկում չենք փնտրում դեղի գինը, «ինչ արժե» հարցին պատասխանում է՝ 350 դրամ: Մենք հրաժարվում ենք՝ նշելով, թե այդքան չէինք նախատեսել: Դրանից հետո վաճառողուհին անմիջապես վրա է բերում. «Վայ կներեք, էդ դեղը 300 դրամ արժե, շփոթվեցի»: Բայց բնավ էլ չշփոթվեց, անգամ չէր դադարում ծամել այդ ընթացքում, ասել է թե՝ «փորձառու խաբող էր»: Եթե հաճախորդն անտեղյակ է, ամաչկոտ կամ էլ նյարդերը չեն բավարարում՝ ճշտելու, թե ինչու է այդքան տվյալ ապրանքի գինը, ապա վաճառողները օգտվում են դրանից: Պատկերացնո՞ւմ եք, օրվա ընթացքում քանի հոգու կարող են այսպես խաբել: «Կպատահի՞, լավ, չէ՞, արագ կշտկենք իրավիճակը եւ ապրանքը գնել կտանք», երեւի մտածում են նրանք:

Դեղատներից անցնենք խանութներին, որտեղ վիճակը կարծես անհույս է, եւ պարզ էլ չէ, թե ով պետք է հետեւի նրանց գործունեությանը (թերակշռումներին): Եթե նախկինում հին կշեռքներով խաբեությունը բացահայտ էր, սլաքների հետ լինելը պարզ երեւում էր, ապա էլեկտրոնային կշեռքներով պատկերն առերեւս հուսադրող է: Առաջին հայացքից թվում է, թե քանի կիլոգրամ գնել ես, այդ թիվն էլ երեւում է կշեռքին: Բայց միայն առաջին հայացքից: Բոլորս էլ գիտենք, որ նշյալ կշեռքները նախապես բերվում են թվային այն համակարգի վրա, ինչը

պետք է (հուսանք, որ ոչ բոլորն են այդպես վարվում): Բացի այդ, երբեք չի պատահում, որ հաճախորդի պատվիրածը հստակ գրամներով լինի: Եթե վաճառողը «հավես չունի» շատ չարչարվելու, մի 5 գրամ կարող է պակաս կշռել: Իսկ եթե այդ նույն 5-10 գրամը հաճախորդի նշած քաշից ավելի է, ապա հասկանալի է, որ հաճախորդը դրա համար պետք է վճարի: Քաշից պակաս կարելի է տալ, բայց մի քիչ ավելիի դիմաց

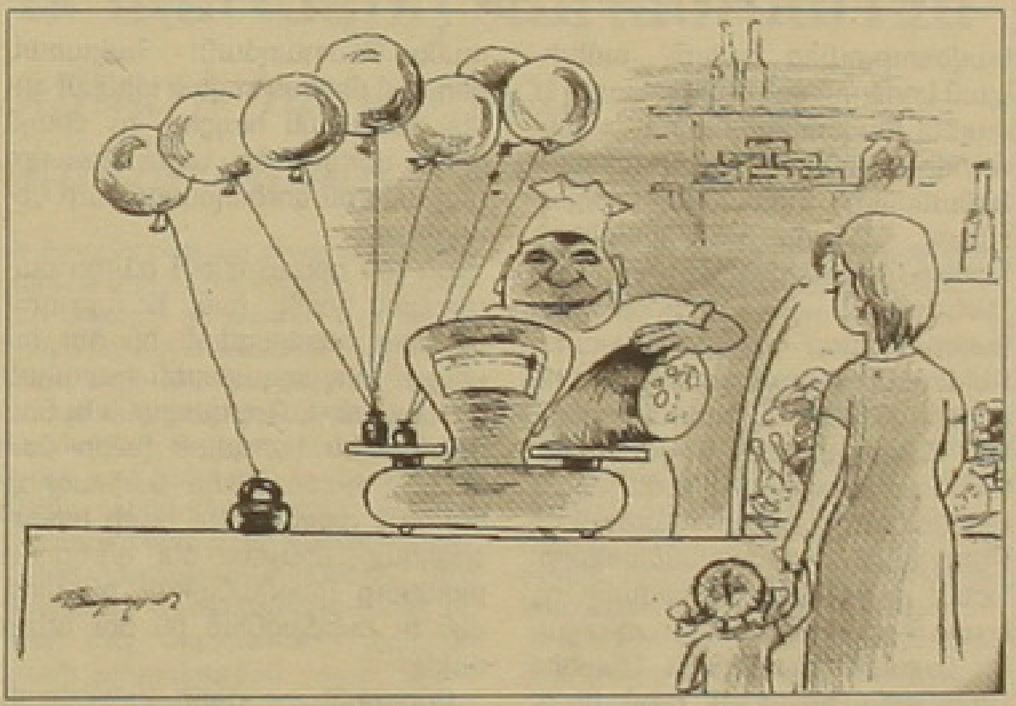

հաճախորդը պետք է ավելացնի գումարը:

Մեկ այլ դեպքում. նույն գինն ունեցող երշիկների տեսականին շարված է իրար կողքի, պարզ է, որ մեկի մեջ «մխրճված» գինը վերաբերում է նաեւ մյուսներին: Եվ եթե հաճախորդն ընտրում է դրանցից մեկը, երբեմն վաճառողներն ասում են. «Բայց դա նույն գինը չէ» (ինձ հետ գոնե նման բան հաճախ է պատահել): «Բայց չէ՞ որ դրանք նույն գնի տակ են շարված» հարցին վաճառողները կարող են լկտիաբար պատասխանել՝ չէ՜, դա ի՞նչ կապ ունի:

Սա էլ մի կերպ տանում են հաճախորդները եւ լռում: Բայց անհնար է զայրույթը զսպել, երբ տանը ճշտում ես, թե քեզ որքան են խաբել ոչ միայն գնի, այլեւ քաշի մեջ: Ջեւավորվում է հաճախորդի այն ցանկությունը, թե թող բանկ լինի, միայն չխաբեն: Սրան էլ երեւի հետեւում է վաճառողների՝ «ինչ լավ է, համ գնի մեջ կխաբեմ, համ՝ քաշի» սկզբունքը:

Էլ չենք խոսում շուկայական առեւտրի մասին: Օրինակ, եթե բանանի 1 կգ-ն արժե 400 դրամ, ապա լավագույն դեպքում կշռում է 4 հատ, իսկ երբ 800 դրամ է, 1 կգ-ը կշռում է 6 բանան:

Մի խոսքով, թերակշռումների, խաբեությունների այս թեման ցավալիորեն անսպառ է, բազմաթիվ դժվարությունների կողքին մեր ժողովուրդը պետք է զգա նաեւ սովորական առեւտրում խաբվելու ցավը. ծախսի ավելի շատ, քան նախատեսել էր, բայց ձեռք բերի ավելի «թեթեւ» ապրանք: Եվ չկարծենք, թե սա կապ ունի այդ ոլորտում աշխատողների կամ այդ բիզնեսով զբաղվողների մասնագիտական նվազ կարողությունների հետ: Բոլորովին: Պարզապես մեզ մոտ երբեք էլ չի գործել բարձր վարկանիշն ապահովող սկզբունքը. «Ոչ թե մեծ շահույթ կարճ ժամանակում, այլ քիչ, բայց տեւական գործունեություն շուկայում»: Մենք նախընտրում ենք խաբել որքան հնարավոր է շատ, լինել անազնիվ անգամ տարրական շուկայական հարաբերություններում:

ԳՈՀԱՐ ԳԵՎՈՐԳՅԱՆ

Կրծքով կերակրելը օգտակար է մոր եւ մանկան առողջության, նաեւ հայրիկի գրպանի համար

«Կրծքով կերակրենք եւ նիհարենք նույնիսկ առանց մարզվելու», առաջարկում է բժշկուհին

«**Ազգ**»-ի թիվ 125 համարը («Միայն մայրիկի կաթիկ», 08.07.2005 թ.) զգուշացնում էր, որ արհեստական կաթնախառնուրդները անվտանգ չեն հատկապես անհաս մանկիկների համար: Դրան նպաստում է ՀՀ-ում մանկան սննդի մասին օրենսդրական դրույթների բացակայությունը, որն էլ հնարավորություն է տալիս օրը ցերեկով հեռուստատեսությամբ գովազդել ու խանութներում վաճառել փաստորեն վտանգավոր համարվող մանկական սնունդ: Սակայն տվյալ հրապարակումը թերթում տեղի սղության պատճառով չէր անդրադարձել մի շարք կարեւոր երեւույթների վրա, որ հարկ է իմանալ նախ եւ առաջ մայրիկներին:

«Երեխան իրավունք ունի ստանալու լավագույն սնունդ, սակայն տարատեսակ գույնզգույն գովազդները ազդում են մոր կրծքով կերակրելու որոշման վրա: Նորածիններին առաջարկվում է որակով ավելի վատ սնունդ, քան բնականն է՝ մայրական կրծքի կաթը», ասում է «Վստահություն» առողջապահական հասարակական կազմակերպության նախագահ Սուսաննա Հարությունյանը: Նա գտնում է, որ կաթնային խառնուրդներ արտադրող ընկերություններն իրենց ագրեսիվ գովազդով խախտում են երեխայի իրավունքները՝ լավագույնս սնվելու հնարավորության իմաստով: Նա նշում է, որ իրենց կազմակերպությունը փորձում է նպաստել երեխաների կրծքով սնուցմանը եւ պաշտպանել մայրերին, կանանց ու երեխաներին կաթնախառնուրդ արտադրող ընկերությունների ագրեսիվ գովազդից, որի ազդեցությունը, ցավոք, քիչ չէ: «Մեր նպատակն է նաեւ, որ մայրերը տեղեկացված լինեն իրենց բնատուր ուղղակի հրաշալի հասկության մասին, ինչպիսին է աշխարհի ամենաբարձրարժեք սնունդը՝ մայրական կաթը: Մեր մայրերը պետք է գիտակցեն, որ իրականում կանանց միայն չնչին տոկոսը քիչ կաթ ունի: Մնացյալ դեպքերում կաթի անբավարարության պատճառ կարող են լինել անգամ մոր ինքնավստահության պակասը եւ կերակրման սխալ ձեւը: Կարելի է պարզապես զրուցել կնոջ հետ», ասում է բժշկուհի Ս. Հարությունյանը: Նա «**Ազգի**» միջոցով ցանկանում է եւս մեկ անգամ փարատել այն մայրերի մտավախությունը, թե կրծքով կերակրելը ձեւախախտ կանի կրծքագեղձը: «Ընդհակառակը, կրծքով կերակրելը կանխարգելում է կրծքագեղձի, ձվարանի քաղցկեղը, անեմիան, ոսկրերի դյուրաբեկությունը եւ այլն: Ավելին, կրծքով ճիշտ կերակրելը նպաստում է մոր մարմնակազմության վերականգնմանը, նա կարող է արագ կորցնել հղիության ընթացքում ձեռք բերած ավելորդ քաշը: Այսինքն, կրծքով կերակրելը կարող է շատ հանգիստ փոխարինել մարմնամարզությանը»:

Միաժամանակ Ս. Հարությունյանը դեմ չէ, որ վաճառվեն կաթնախառնուրդներ, քանի որ արհեստական սննդով սնվող երեխաները դրա կարիքն ունեն: Պարզապես հասարակությունը պետք է գիտակցի, որ վաճառահանող ֆիրմաներն աշխատում են հնարավորինս շատ վաճառել իրենց ոչ միշտ անվտանգ ապրանքատեսականին, եւ իրենց գովազդով անուղղակի, բայց խիստ «արդյունավետ» վնասում են կրծքով սնուցմանը: Եվ միշտ չէ, որ նույն ընկերության ապրանքատեսականին պարունակությամբ համապատասխանում է զարգացած երկրներում վաճառվող նույն ապրանքատեսականու պարունակությանը:

Մեկ այլ խնդիր է կրծքի կաթի փոխարինիչների եւ ընդհանրապես մանկական սննդի վաճառահանման եւ վերավաճառման սանիտարահիգիենիկ, ջերմային ռեժիմի պահպանությունը, վայրն ու օգտագործման պիտանելիության ժամկետը, որն արդեն մեկ այլ խոսակցության թեմա է:

ՄԱՐԻԱՆՆԱ ՄԽԻԹԱՐՅԱՆ

Անդրանիկ Անդրեասյանի անվան մամուլի մրցանակ «Նոր օրում»

Լոս Անջելեսում լույս տեսնող «Նոր օր» ՌԱԿ պաշտոնաթերթն օրինակելի սովորություն ունի. ամեն տարի աշխատակիցների եւ հեղինակների հավաք կազմակերպել եւ քննարկել թերթի բովանդակությունը, խնդիրները: Ինչպես հայտնի է, սփյուռքահայ թերթերի մեծամասնության խմբագրակազմը բաղկացած է 1-2 հոգուց, հետեւաբար բովանդակության առումով մեծապես կախված է աշխատակցող հեղինակների բարյացակամությունից եւ... արտադրողականությունից, թեեւ վերջիններս չեն վճարվում:

«Նոր օրի» այս տարվա հավաքին, որը կայացել է հուլիսի 27-ին, ԹՄՄիության «Պեշկթուրյան» կենտրոնում, 23 աշխատակիցների մասնակցությամբ, ներկա են գտնվել նաեւ ՌԱԿ մամլո կենտրոնական դիվանի ատենապետ Հակոբ Վարդիվառյանը եւ ՌԱԿ Արեւմտյան շրջանային վարչության ատենապետ Արա Ահարոնյանը: Հավաքի ընթացքում պաշտոնապես հայտարարվել է, որ «Նոր օրի» աշխատակիցների համար սահմանվել է տարեկան խրախուսական մրցանակ՝ 1500 դոլար՝ եթե այդ տարվա մրցանակակիրը մեկն է, եւ 1000-ական դոլար՝ եթե երկուսն են: Մրցանակը կրելու է սփյուռքահայ մամուլի երկարամյա երախտավոր, գրող եւ հրապարակախոս Անդրանիկ Անդրեասյանի անունը: Մրցանակը հաստատող նվիրատուն է Հակոբ Վարդիվառյանը, որն արդեն նմանօրինակ մրցանակ էր հիմնել Բեյրութի ՌԱԿ պաշտոնաթերթ «Զարթոնքի» աշխատակիցների համար իր հոր եւ մոր՝ Հայկազուն եւ Անահիտ Վարդիվառյանների անունով:

Ավելացնենք, որ Անդրանիկ Անդրեասյանը 1937 թ.-ից մինչեւ 1977 թ.-ը հաջորդաբար խմբագրել է «Նոր գիր» գրական հանդեսը, Բոստոնի «Պայքարը» եւ Լոս Անջելեսի «Նոր օրը»: Նա ամերիկահայ գրականության ամենից հեղինակավոր արձակագիրներից է, տասնյակ վեպերի ու բազմաթիվ պատմվածքների հեղինակ: 1996 թ.-ին նրա աճյունասափորը բերվեց մայր հայրենիք եւ թաղվեց Երեւանի քաղաքային պանթեոնում:

Ինչ վերաբերում է Հակոբ Վարդիվառյանին, նա ինքն էլ «Նոր օրի» վաստակավոր աշխատակիցներից է եւ ունի հարցազրույցների մի ստվար հատոր՝ «Մեր հանդիպումները» վերնագրով:

Վեհափառ հայրապետը շնորհավորել է Ուրուգվայի ռադիոհաղորդման 70-ամյակը

Այս տարի լրանում է Ուրուգվայի «Ռադիո Արմենիա» ռադիոհաղորդման հիմնադրման 70-ամյակը, որի առթիվ ռադիոհաղորդմանը եւ նրա բոլոր աշխատակիցներին իր օրհնությունն ու շնորհավորանքն է հղել Ամենայն հայոց կաթողիկոսը: Մայր աթոռ Սուրբ Էջմիածնից ստացված հաղորդագրության մեջ գոհունակություն է հայտնվում բարեհիշատակ Հարություն Ռուբինյանի ջանքերով կյանքի կոչված հաղորդման հեռարձակման առիթով, որն արդեն 7 տասնամյակ իր ամենօրյա հաղորդումներով դարձել է Ուրուգվայում բնակվող հայ ընտանիքների սիրելի բարեկամը: Ինչպես նշվում է, ռադիոհաղորդումը բարի եւ մեծարժեք ծառայություն է մատուցում հայ ժողովրդի զավակներին՝ հաղորդակից դարձնելով մայր հայրենիքում, սփյուռքում տեղի ունեցող կարեւոր իրադարձություններին, մեր պատմությանն ու մշակույթին:

Արյան հիվանդությունների 4,5 տոկոսով աճ

Ոչ ոք չի ուզում հեմատոլոգ աշխատել

Արյան չարորակ հիվանդությունները, կամ ինչպես ասում են՝ լեյկոզները ախտորոշվում ու բուժվում են հիմնականում արյունաբանական կենտրոնում: Այս տարի հայտնաբերվել է 18 տարեկանից բարձր 212 հիվանդ, այս պահին այդ տարիքի շուրջ 849 լեյկոզով հիվանդ հսկողության տակ է: Մինչեւ 18 տարեկան 39 հիվանդ կա, հսկվում են եւս 177 հիվանդներ: Ընդհանուր առմամբ ամեն տարի հայտնաբերվում է միջին հաշվով 260 դեպք, որոնց մեջ լեյկոզից բացի ծանր ընթացքով արյան այլ հիվանդություններ են, որոնք ոչնչով չեն զիջում չարորակ լեյկոզին: Հսկվող մեծահասակ հիվանդների թիվը 1470 է: Ամեն տարի հայտնաբերվում են նաեւ արյան հիվանդությամբ տառապող միջին հաշվով 120 երեխաներ:

Արյան հիվանդությունների աշխուժացման պայմաններում, ցավոք, անլուծելի է մնում արյունաբան մասնագետներով ապահովվածության հարցը: Ոչ ոք չի ուզում հեմատոլոգ աշխատել: Նույնիսկ կենտրոնի աջակցությամբ վերապատրաստված բժիշկները փախչում են արտասահման, ուր ծանրաբեռնվածությունն ավելի փոքր է, վճարն ավելի մեծ: Արյան հիվանդների բուժման համար անհրաժեշտ դեղորայքը բավական թանկ է: Պետպատվերի շրջանակներում ամեն հիվանդի համար հատկացվող 47 հազար դրամը 3 տարվա մեջ հասել է 150 հազարի: Սակայն դա էլ չի կարող փոխհատուցել բավական թանկ դեղորայքի արժեքը: Մեծ օգնություն է ցուցաբերում ամերիկյան «Մաքս ֆաունդեյշն» կազմակերպությունը, որն ամեն տարի 700 մլն դրամի դեղորայք է մատակարարում 32 հիվանդների:

Հսկվում են 173 հեմոֆիլիկ հիվանդներ եւս: Այս հիվանդների արյան մեջ պակասում են 8-րդ եւ 9-րդ ֆակտորները, բայց եթե նրանք պարբերաբար ստանան դրանք, կարող են ապրել լիարժեք կյանքով: Այդ ֆակտորների անվճար հայթայթման խնդիրը հոգում է Հեմոֆիլիայի համաշխարհային ասոցիացիան: Սակայն օգնության հուշագիրն ընդամենը 3 տարվա ժամկետ է ներառում, որից հետո հիվանդները մնալու են մեր կառավարության հույսին: Այդ հիվանդներին օգնելու համար 1 մլն 600 հազար դոլարի ֆակտորներ են անհրաժեշտ:

Ընդհանրապես, վերջին տարիներին արձանագրվում է արյան հիվանդությունների 4,6 տոկոսով աճ: Հիվանդների 65 տոկոսը մարզերից է: Դա գուցե եւ կապված է ախտորոշման հնարավորությունների մեծացման եւ մարզերի բնակչության իրենց առողջության նկատմամբ ավելի նախանձախնդիր վերաբերմունքի հետ:

Արյան չարորակ հիվանդությունների առաջացումը բացատրում են բազմաթիվ գործոններով՝ սթրեսներ (ժողովրդի մեջ ասում են՝ վախից արյունը ջուր դառավ), ժառանգականություն, սոցիալական պայմաններ, սնունդ: «Մենք չգիտենք, թե ինչպիսի սնունդ ենք ստանում: Կան սննդամթերքի տեսակներ, որոնք գենետիկորեն ձեւափոխված հիբրիդներ են, եւ մեծ է հավանականությունը, որ Հայաստան ներկրվող էժան սննդի մեջ գերակշռում է հենց այդ տեսականին», սա մասնագետների կարծիքն է:

Մյուս կողմից գերքլորացված ջուրը եւս կարող է անդառնալի փոփոխություններ առաջացնել ոսկրային հյուսվածքներում, խաթարել նորմալ արյունաստեղծումը: Սանիտարական կազմակերպությունները, նկատի առնելով մեր կյանքն ապրած ու քայքայված ջրատարների վիճակը, բացառված չէ, որ (ինչպես Արաբկիրի անցած տարվա հայտնի վթարի դեպքում) կրկին դիմեն կամ դիմում են ջրի մանրէազերծման այդ միջոցին:

Հիվանդությունների աճի ու տեսականու առատության ազդակ է նաեւ ծառ ու ծաղկի պակասը, ինչի ոչնչացման տեմպը համակեց մեզ վերջին տասնամյակում:

Բնակչության առողջության պահպանման հարցում բժիշկների դերակատարումը, ի վերջո, երկրորդական է:

ԿԱՐԻՆԵ ԴԱՆԻԵԼՅԱՆ

Եվրոպական ինտեգրացման հայկական մի տարբերակ

«Կարեն Բեքարյան, դուք նսեմացնում եք ձեր երկրի վարկը», գրում է ամերիկացի գիտնականը

ՀՀ պետական մրցանակի դափնեկիրներ Աշոտ Չաքարյանի, Ալեքսանդր Կաշինի եւ ՍՍՀՄ պետական մրցանակի դափնեկիր Մարատ Քրմոյանի ստորագրությամբ ՀՀ ԱԺ նախագահ Արթուր Բաղդասարյանին ուղղված նամակը տեղեկացնում է ԱԺ արտաքին հարաբերությունների հանձնաժողովի փորձագետ Կարեն Բեքարյանի (նա միաժամանակ նախագահն է «Եվրոպական ինտեգրացում» հասարակական կազմակերպության) գործունեության մասին, ինչը վնասում է մեր երկրի միջազգային հեղինակությանը:

Նամակում մասնավորապես ասված է. «2003 թ. ԱՄՆ-ի հետ կնքված տիեզերական հետազոտությունների պայմանագրի աշխատանքները, որոնցում մենք ներգրավված ենք ֆիզիկայի ինստիտուտի «Կոսմոլոգիա» խմբում՝ պրոֆ. Վահագն Գուրզադյանի ղեկավարությամբ, ուղղակի կաթվածահար են եղել Բեքարյանի գործողություններով: Իր «Եվրոպական ինտեգրացում» ՀԿ-ի միջոցով հրամայական պայմաններ առաջադրելով՝ նրան հաջողվում է ամիսներ շարունակ սառեցնել տվյալ ծրագրի համար հատկացված գումարները, որ աներեւակայելի է նման միջազգային համագործակցության նորմերով»:

2005 թ. 21.03-ով թվագրված նամակն առ այսօր մնացել է անարձագանք. հերթական վիրավորա՞նք համարել, անուշադրության հետեւա՞նք, երկրի միջազգային վարկանիշը հասկացողության հանդեպ անտարբերությու՞ն պետական մակարդակով, թե՞ հայաստանյան ՀԿ-ների բնորոշ գործելակերպային սովորույթի ընտելացում: Այդուհանդերձ, մեր շուրջը ծավալվող ճահճացող քաղաքականության մթնոլորտին խորթ չտրվելու համար արվող ճիգերը, կարծում ենք, դեռեւս նշանակություն կարող են ունենալ: Ուստի եւ...

Խմբագրությունը ստացավ ամերիկյան «Սքայ Բրոդբենդ Սերվիսըս» ինկորպորացիայի (SBSI) նախագահ Դոնալդ Քեյզերի էլեկտրոնային նամակները՝ գիտատեխնիկական հայ-ամերիկյան կարեւոր մի ծրագրի վերաբերյալ: 2003 թ. մայիսին ՀՀ-ում ԱՄՆ նախկին դեսպան Ջոն Օրդուեյի եւ գլխավոր հետազոտող Վահագն Գուրզադյանի ստորագրությամբ կնքվեց արբանյակային կայանի եւ տիեզերական դիտակի նախագծի ուսումնասիրման համաձայնագիր՝ միջազգային նմանօրինակ ծրագրերին համապատասխան նորմերով, Երեւանի ֆիզիկայի ինստիտուտի «Կոսմոլոգիա» խմբի եւ ԱՄՆ առեւտրի եւ զարգացման գործակալության միջեւ: Դրան նախորդել էր ՀՀ պետական մարմինների ակտիվ գործունեությունը, եւ ԳԱԱ ակադեմիայի (Ֆ. Սարգսյանի 27.02.2001 թ.՝ վարչապետին ուղղված գրության մեջ ԳԱԱ-ն ծրագրին տալիս է բացառիկ կարեւորություն), նախագահի աշխատակազմի հավանությամբ, հիշյալ ծրագիրը արտգործնախարարության կողմից ներկայացվեց 2002 թ. հայ-ամերիկյան տնտեսական հանդիպմանը: Արտերկրի փորձագետների կարծիքով հեռանկարային այս ծրագիրը տարածաշրջանում կունենա կարեւոր նշանակություն եւ, անշուշտ, կնպաստի Հայաստանի միջազգային հեղինակության բարձրացմանը: Արդեն կատարված ծրագրի նախապատրաստական աշխատանքները հետագա ֆինանսավորման իրական երաշխիքներ են ստեղծում:

Նման ծրագրի մեջ Հայաստանի ներգրավման համար որոշիչ եղավ Վ. Գուրզադյանի մասնակցությունը միջազգային տիեզերական հետազոտությունների ծրագրերին: Վերջերս Լոնդոնում հրատարակված Սըր Ռոջեր Պենրոուզի հանրագիտարանային «Ճանապարհ դեպի իրականություն» մենագրության մեջ, որն ընդգրկում է գիտության պատմությունը Էվկլիդեսից մինչեւ մեր օրերը, Վահագն Գուրզադյանը միակ հայազգի գիտնականն է, որի աշխատանքները հիշատակվում են (**«Ազգը»** այս մասին հրապարակել է Զ. Բալայանի հոդվածը 2005 թ. մարտի 12-ի ներդիր-հավելվածում): Ավելի քան 120 հոդվածների եւ 5 գրքերի հեղինակ, ֆիզմաթ. գիտ. դոկտոր Վ. Գուրզադյանը Ստրասբուրգում եվրոպական գիտության քաղաքականությունը մշակող Euroscience-ի ղեկավար խորհրդի անդամ է, խմբագիրն է Մեծ Բրիտանիայում հրատարակվող «Advances in Astronomy and Astrophysics» մատենաշարի, համախմբագիրն է «International Journal of Modern Physics D» ամսագրի:

Ըստ պայմանագրի «Կոսմոլոգիա» խումբը որպես պատվիրատու պետք է ունենար ամերիկյան գործընկեր կազմակերպություն, որը մրցութային կարգով, պատվիրատուի ընտրությամբ, դարձավ «Սքայ Բրոդբենդ Սերվիսըս» ընկերությունը՝ Դոնալդ Քեյզերի նախագահությամբ: Միաժամանակ, դարձյալ ըստ պայմանագրի, ծրագրի կատարման արդյունավետությունից ելնելով, ամերիկյան կողմը Հայաստանից կարող էր վարձել կազմակերպություն՝ «Կոսմոլոգիա» խմբին (պատվիրատուին) ֆինանսները փոխանցելու նպատակով: Հենց դա իրականացնելու համար ներգրավվեց «Եվրոպական ինտեգրացում» ՀԿ-ն՝ նկատի ունենալով, որ նրա նախագահ Կարեն Բեքարյանը Գուրզադյանի նախկին ասպիրանտն է եւ ուներ նրա լիակատար վստահությունը: Գուրզադյանի հանձնարարությամբ ամերիկյան կազմակերպությունը վարձում է Բեքարյանին որպես գանձապահի: Նշենք, որ ո՛չ Կարեն Բեքարյանը, ո՛չ էլ այդ ՀԿ-ի քարտուղար՝ Գուրզադյանի նախկին ասպիրանտ Անահիտ Մելքոնյանը գիտական որեւէ ներդրում տվյալ ծրագրում չունեցան: Դրամաշնորհով երկու կողմերի համար հատկացված էր 275980 ԱՄՆ դոլար: Բեքարյանը մինչեւ 2004-ի սեպտեմբեր ամիսը գլխավոր հետազոտողի հանձնարարությամբ, կանոնավորապես վճարումներ է կատարել սարքավորումների եւ աշխատավարձերի համար: Այս տարվա հունվարից, սակայն, Բեքարյանը հաջողացնում է սառեցնել դրամաշնորհի մոտ 37 տոկոսը, անտեսելով թե՛ գլխավոր հետազոտողի, թե՛ ամերիկյան կողմի հանձնարարությունները: 2005 թ. փետրվարին ամերիկյան SBSI ընկերությունը դադարեցնում է իր հարաբերությունները «Եվրոպական ինտեգրացում» ՀԿ-ի հետ եւ պահանջում անհապաղ վերադարձնել մնացորդ գումարը՝ 102.000 ԱՄՆ դոլարը եւ իրականացված գործողությունները (ծախսերը) հաստատող փաստաթղթերը, ինչպես նախատեսված էր պայմանագրում: Բեքարյանը չի կատարում դա, ներկայացնելով անհիմն պայմաններ, որոնք հակասում են պայմանագրին, հետեւաբար անընդունելի են ինչպես ամերիկյան կողմի, այնպես էլ մեր իրավաբանների (որոնց առիթ ունեցանք հանդիպելու) միարժեք կարծիքով:

Դեպքերի այս ընթացքից ազդված՝ Դոնալդ Քեյզերը նախազգուշացնող նամակ է հղում (հուլիսի 10, 2005). «Ես խստորեն խնդրում եմ վերադարձնել գումարները SBSI-ին առանց հապաղման: Հակառակ դեպքում մենք ստիպված կլինենք դիմել դատական հայցով, ոչ միայն գույքի վերադարձի, այլեւ դիտավորյալ անօրեն գործողությունների վերաբերյալ:

Ես չեմ հիշատակում հարցի բարոյական կողմը, քանի որ այդ գումարները հատկացված են ձեր ուսուցչի՝ միջազգայնորեն հարգված գիտնական Վ. Գուրզադյանի եւ նրա նմանապես հարգված խմբի նախագծի համար: Այդ նախագիծը կարող է դառնալ ձեր երկրի հպարտությունը, մինչդեռ ձեր գործողությունները կաթվածահար են արել այն եւ նսեմացնում են ձեր երկրի վարկը»:

Ընդգծենք, որ վեճը ամերիկյան կազմակերպության եւ «Եվրոպական ինտեգրացում» ՀԿ-ի միջեւ է: Ամերիկացի գործընկերոջ կարծիքը մեր երկրի վարկին վնասելու հարցում անհանգստացնում է Աշոտ Չաքարյանին եւ հայկական կողմի մյուս անդամներին, որոնց հետ առիթ եղավ զրուցելու:

Բեքարյանի հետագա վարքագիծը շարունակում է վրդովեցնել ամերիկյան կողմին. Դոնալդ Քեյզերին գրած իր վերջին նամակում Բեքարյանն արդեն բացահայտ սպառնում է իրեն հանգիստ չթողնելու դեպքում դատի տալ թե՛ նրան, թե՛ Գուրզադյանին՝ իր ուսուցչին, որոնք ընդամենը ուզում են հափշտակված գումարները վերադարձնել ծրագրին:

Արդյո՞ք մենք դիտորդի կարգավիճակով միայն պետք է «մասնակից» լինենք ամերիկյան կազմակերպության ղեկավարի ճարահատյալ Հայաստան ժամանելուն՝ դատական կարգով գումարները մեր մասնագետներին վերադարձնելու համար:

Նման ծրագիրը, որն իրականացնելու համար զգալի ջանք են թափել երկու երկրների թե՛ պետական այրերը, թե՛ լավագույն մասնագետները, պետք է մի գանձապահի այդպիսի կամայականությունների թիրախ դառնա՞ր:

Ողջամտությունը, սակայն, պահանջում է՝ մասնագետներին, որոնք տասնամյակներ շարունակ նվիրվել են գիտական մտքի զարգացմանը եւ երկրի բարգավաճմանը, պաշտպանել նման ոտնձգություններից, պայմաններ ստեղծել նրանց գործունեության համար:

Հ.Գ.

Մեր բոլոր ընտելացումները իրավական ու բարոյական շատ ու շատ օրինազանցություններին՝ Հայաստանում գործող անպատժելիության «մեխանիզմի» ու տիրող մթնոլորտի հետեւանք են: Օր-օրի բազմացող տարաբնույթ կազմակերպություններից, միություններից քչերն են, որ գործում են ստանձնած պայմանագրային սկզբունքների համաձայն: Այնքան տարածված «գրանտակեր կազմակերպություններ» տերմինը եւ դրամաշորթության երեւույթներն արդեն զարմանք չեն հարուցում:

Սակայն անգամ այս պայմաններում արտառոց է խնդրո պարագան: Հարցը վերաբերում է միջազգային գիտական ծրագրին, վտանգվում են ծրագրի ընթացքը, սպասվող մեծագումար ներդրումների հեռանկարը, վերջապես դեպքը ուշագրավ է այն առումով, որ կատարում են երախտամոռ աշակերտները:

Ահա նաեւ այսպիսի որակներ կարող են դրսեւորել մեզանում եվրոպական ինտեգրացումները: Ի դեպ, զարմանալի չէ՞ այն փաստը, որ Բեքարյանը աշխատում է ԱԺ հենց արտաքին հարաբերությունների հանձնաժողովում, իսկ «Երկիր-Մեդիայի» եթերով պարբերաբար հանդես է գալիս միջազգային հարաբերությունների վերաբերյալ, փաստորեն, կեղծ «տեսություններով»:

ՄԵԼԱՆՅԱ ԲԱԴԱԼՅԱՆ

Կաթնամթերք ավելի շատ օգտագործում ենք ձմռանը, բայց կաթն ավելի շատ ստացվում է ամռանը

Ոլորտի խնդիրները ներկայացնում եւ դրանց լուծման ուղիներն է առաջարկում «Աշտարակ-Կաթի» գործադիր տնօրենը

«Աշտարակ-Կաթ» ընկերության գործադիր տնօրեն **Խաչատուր Աթանեսյանի** հետ զրույցի առիթը մեր թերթում հրապարակված տեղեկությունն էր կաթի մթերման գների կապակցությամբ գյուղացիների արտահայտած դժգոհության եւ բողոքի մասին: Մեր զրուցակցի հավաստմամբ, սակայն, ֆերմերները հնարավորություններ ունեն իրենց տնտեսությունները ճիշտ կազմակերպելու դեպքում զգալիորեն իջեցնել արտադրվող կաթի ինքնարժեքը, ինչին մեծապես պատրաստ է օգնել իր կառավարած ընկերությունը:

Խաչատուր Աթանեսյանն ընդգծեց, որ տարիներ շարունակ Հայաստանում անասնապահությունը գտնվել է բարձիթողի վիճակում, ինչի հետեւանքը դժգոհ ֆերմերների առկայությունն է: Չնայած ընկերությունը տարեց տարի կաթի մթերման գինը բարձրացնում է, բայց դա չի կարող անընդհատ լինել, քանի որ եթե կաթը թանկ գնվի, ապա կաթնամթերքն էլ պետք է թանկ վաճառվի: Ընկերությունը նաեւ կարող է գնել ռուսական կամ ուկրաինական կաթ, բայց նրա քաղաքականությունը տեղական արտադրության կաթին նախապատվություն տալն է: Սակայն ամեն ինչ իր սահմանն ու տրամաբանությունն ունի: Հետեւաբար, գործադիր տնօրենը ելքը համարում է կաթի ինքնարժեքն իջեցնելու ռեսուրսների օգտագործումը:

Դրանցից առաջինն անասնահոտի բարելավումն է, ինչը չի կատարվել տարիներ շարունակ: Առողջ եւ բարձր կաթնատվությամբ կենդանիներ ստանալու աշխատանքներ չեն տարվում: Փաստորեն, ֆերմերն այսօր նույն կերը տալով ստանում է ավելի քիչ արտադրանք:

Հաջորդը անասնաբուժական պրոֆիլակտիկ ծառայությունների վիճակն է: Շատ հաճախ պատվաստումները կամ չեն ազդում, կամ այնքան ակտիվ են լինում, որ կովը հիվանդանում է այդ հիվանդությամբ, այլ ոչ թե իմունիտետ ձեռք բերում: Կարեւոր խնդիր է կերի ապահովումը: Հայաստանն այսօր չունի մեծ կերային բազա: Համակցված կերերի փոխարեն կենդանիներին խոտ է միայն տրվում: Գարնանը կենդանին արոտավայր է դուրս գալիս նիհարած, իսկ երբ պատրաստ է լինում կաթ տալու, արդեն խոտն է վերջանում: Հաջորդ լուրջ խնդիրն այն է, որ գյուղացիներն առանձին-առանձին են բերում հանձնելու կաթը, մինչդեռ կարելի է դա անել միասին եւ խնայել բենզինը:

Խաչատուր Աթանեսյանն առանձնացնում է անասունների ծինը կարգավորելու խնդիրը: Ներկայումս անասունները ծնում են նույն ժամանակահատվածում: Դա աշնան վերջին եւ ձմռան սկզբին է: Արդյունքում, հունվար-փետրվար ամիսներին ստացվում է նվազագույն քանակի կաթը, որովհետեւ հորթերն են կերակրվում: Գարնանը կովերը սկսում են կաթ տալ, ստացվում է ձմեռվա համեմատ 7-10 անգամ ավելի շատ կաթ: «Սակայն արդյոք սպառողը ձմռանն ավելի քի՞չ է կաթնամթերք օգտագործում, քան ամռանը: Իրավիճակն այստեղ ավելի շուտ հակառակն է», եզրակացնում է մեր զրուցակիցը:

Վերոնշյալ խնդիրը կարգավորելու համար «Աշտարակ-Կաթը» կազմակերպել է կաթի չորացման արտադրություն, որտեղ ամառվա կաթը հնարավոր լինի տեղափոխել ձմռանը: Ընկերության գործադիր տնօրենը ընդգծեց, որ կաթի չորացման գործընթացը շահութաբեր չէ, եւ նման գործարանները աստիճանաբար փակվում են: Սակայն ֆերմերների հետ փոխշահավետ համագործակցության անհրաժեշտությունից ելնելով, որոշվել է գնալ այդ քայլին: Նախատեսվում է առաջիկայում ավելացած կաթը վերածել պանրի եւ վաճառել: Այդ նպատակով ձեռք է բերվել Ճամբարակի պանրագործարանը:

Այս ամենով հանդերձ, Խաչատուր Աթանեսյանը գտնում է, որ առավել նպատակահարմար է արհեստական բեղմնավորման միջոցով կովերի ծինը կարգավորել, ինչի արդյունքում իրենք կկարողանան հավասարաչափ կաթ մթերել ամբողջ տարվա ընթացքում եւ խուսափել չորացնելուց: «Ի վերջո, ինչու մեր բնաշխարհի բարձրորակ կաթը չորացնենք, որպեսզի հետո էլ ջուր խառնենք եւ նորից կա՞թ սարքենք», հարց է տալիս գործադիր տնօրենը եւ ավելացնում, որ իրենք հիմա ունեն ֆերմերներ, որոնք յուրաքանչյուր ամիս նույն քանակի կաթ են տալիս: Դրանց ընկերությունը պետք է ավելի շատ վճարի, որպեսզի մյուսներն էլ շահագրգռվեն:

Ըստ «Աշտարակ-Կաթի» գործադիր տնօրենի, գյուղացիների համար ավելի էժան եւ հեշտ կլինի, եթե նրանք միանան եւ համատեղ փորձեն լուծել վերոնշյալ բոլոր խնդիրները՝ կերի, արհեստական բեղմնավորման, կաթի հավասարաչափ արտադրության, հանձնման եւ այլն: Սակայն դա տեղի չի ունենում, ֆերմերները դեռ չեն վստահում միմյանց եւ խնդիրները մնում են:

Ինչ վերաբերում է արտադրության գործընթացին, ապա այստեղ ամենալուրջ խնդիրը, Հայաստանի կաթնարտադրության ամենահայտնի ընկերության կառավարչի կարծիքով, մտածողության փոփոխությունն է: Կարելի է նորագույն սարքավորումներ բերել, բայց նոր ձեւով աշխատել սովորեցնելն անհամեմատ դժվար է: Արտադրողը պետք է հասկանա, որ ինքն այնպես պետք է արտադրի, որ սպառողը վճարի: Նախկինում, խորհրդային տարիներին արտադրողն այդ մասին չէր մտածում: Պետությունը տալիս էր հումքը, սահմանում չափանիշները եւ ինքն էլ կազմակերպում վաճառքը:

Արտադրող-սպառող կապի մեջ պատնեշ կար: Այստեղ է, որ Խաչատուր Աթանեսյանի համոզմամբ, մենք պետք է վերցնենք միջազգայնորեն ընդունված փորձը, ավանդույթներն ու ստանդարտները: Այն ընկերությունը մյուսներից առաջ կանցնի, որն առավելագույնս կբավարարի սպառողին եւ չի խաբի նրան: Ընդ որում, խոսքը ոչ միայն սպառողի համար տեսանելի, այլեւ անտեսանելի վտանգների մասին է: Օրինակ՝ սպառողի համար անտեսանելի է, թե համապատասխանո՞ւմ է փաթեթի վրա նշված նյութերի բաղադրությունը իրականությանը, թե՞ ոչ: Նա պետք է վստահ լինի, որ ընկերությունը իրականացրել է բարձրորակ փորձաքննություն եւ ապահովել դա:

Սակայն, մեր զրուցակցի կարծիքով, չի կայացել նաեւ սպառողը: Գնելով կաթը խանութից նա չի նայում՝ սառնարանի մեջ է դրված եղել, թե՞ ոչ, սառն է, թե՞ ոչ, պահպանման ժամկետը ո՞ր աստիճանի դեպքում որքա՞ն պետք է լինի եւ այլն: Սպառողը պետք է իմանա իր իրավունքները, ինչն էլ կխթանի արտադրանքի որակի եւ պահանջվող մյուս չափանիշների անընդհատ բարելավումը:

ԱՐԱ ՄԱՐՏԻՐՈՍՅԱՆ

ԱԶԳ

Միջազգային

Ադրբեջանն ընտրություններ է «անցկացնում» Ղարաբաղում եւ հարակից տարածքներում

Հարակից տարածքների հայությունը «զրկվել» է իր սահմանադրական իրավունքից

Ադրբեջանի Կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովը (ԿԸՀ) մի քանի օր առաջ որոշել է «Խանքենդիի թիվ 122 ընտրատարածքի» գործունեությունը վերսկսել եւ այդ ընտրատարածքի հանձնաժողովի անդամներ նշանակել: Խանքենդիի (15 տարի առաջ Բաքվի իշխանությունները փոխել են ինչպես Ստեփանակերտի, այնպես էլ Մարտակերտի, Մարտունու եւ հայկական մյուս բնակավայրերի անունները) ընտրատարածքի գործունեության մեկնարկի հետ կապված ԿԸՀ-ն ուղերձ է հղել «տվյալ ընտրատարածքի ընտրողներին», որում տեղեկացվում է, թե նոյեմբերի 6-ին կայանալիք խորհրդարանական ընտրություններին ընդառաջ «ստեղծվել են բոլոր պայմանները ազատ, արդար ընտրությունների անցկացման, ինչպես նաեւ Ադրբեջանի բոլոր քաղաքացիների, այդ թվում՝ Ադրբեջանի ծագումով հայ քաղաքացիների իրավունքների իրագործման համար»:

Խորհրդային Ադրբեջանում հայության թիվը մոտ 0,5 մլն էր, մայրաքաղաք Բաքվում յուրաքանչյուր 4-րդ բնակիչը հայ էր: Նախքան ղարաբաղյան, հայ-ադրբեջանական զինված հակամարտությունը, Ադրբեջանից տեղահանվեց այնտեղ բնակվող հայերի երեք քառորդը, միայն Բաքվում հայերը թողեցին ավելի քան 50 հազար բնակարան: 1992 թ. ամռանը ադրբեջանական զինուժը գրավել, թալանել եւ ավերել էր Լեռնային Ղարաբաղի տարածքի մոտ կեսը: Եթե ադրբեջանական զինուժին հաջողվեր մինչեւ վերջ իրագործել Բաքվի բոլոր հայերին տներից քշելու կարգադրությունը, ապա Ադրբեջանի ԿԸՀ-ի նախագահ Մազահիր Փանահովը անհրաժեշտ չէր համարի որոշում կայացնել ոչ «Խանքենդիի թիվ 122 ընտրատարածքի» գործունեությունը վերսկսելու եւ այդ ընտրատարածքի հանձնաժողովի անդամներ նշանակելու, եւ ոչ էլ ԼՂ հայ բնակչությանը դիմելու մասին:

«Հայաստանի կողմից ադրբեջանական օկուպացված տարածքներում անջատողական վարչակարգի ստեղծման արդյունքում Ադրբեջանի հայազգի քաղաքացիները խաղալիք են դարձել ագրեսորների խմբի ձեռքում, իրենց սահմանադրական իրավունքների հետ մեկտեղ նրանք զրկված են ընտրական իրավունքներից: ԿԸՀ-ն կոչ է անում օկուպացված տարածքներում բնակվող Ադրբեջանի հայազգի քաղաքացիներին նպաստել անջատողական ռեժիմի վերացմանը՝ իրենց սահմանադրական իրավունքները ապահովելու համար», ասվում է դիմումում:

Տվյալ դեպքում Մազահիր Փանահովն է խաղալիք դարձել Իլհամ Ալիեւի ձեռքում: Այս պոպուլիստական հայտարարությամբ Բաքվի իշխանություններն ակնհայտորեն միջազգային հանրությանը, մասնավորապես Արեւմուտքին փորձում են ցույց տալ, թե իբր Ադրբեջանը պատրաստ է հայության անվտանգությունն ապահովել: Սակայն ընդամենը 3 օր առաջ Իլհամ Ալիեւը Սումգայիթ քաղաքում, որտեղ տեղի էին ունեցել հայկական առաջին ջարդերը, սպառնում էր ռազմական ճանապարհով կարգավորել ղարաբաղյան հակամարտությունը: Եվ ընդհանրապես՝ կարո՞ղ է Արեւմուտքը հավատալ Բաքվի նմանօրինակ հայտարարություններին, երբ ընդամենը մի քանի ամիս առաջ մի քանի հայ սպաներին Ադրբեջան մուտքի թույլտվություն չտալու պատճառաբանությամբ ձախողվեցին ՆԱՏՕ-ի Բաքվում նախատեսված զորավարժությունները: Կամ ինչպե՞ս կարող է հավատալ միջազգային հանրությունը Բաքվի հավաստիացումներին, երբ ադրբեջանական բանակի սպան գիշերով կացնահարում է իր հայ գործընկերոջը, իսկ Ադրբեջանի իշխանությունները պետական մակարդակով հերոսացնում են ոճրագործին: Բաքվի հակահայ հիստերիայի մասին լավագույն բնորոշումը տվել է Հայաստանում ԱՄՆ դեսպան Ջոն Էվանսը. «Բոլորը հասկանում են, որ Ղարաբաղը չի կարող վերադարձվել Ադրբեջանի կազմ, որովհետեւ դա կլինի աղետ»:

Զարմանալի է, որ Ստեփանակերտում ընտրություններ կազմակերպելու հարցում Բաքվի իշխանությունների տեսակետներին համաձայն է նաեւ ընդդիմությունը, որն այս օրերին հիմնականում զբաղված է իշխանությունների հրահանգով «ադրբեջանական աշխատավորության» զինված գրոհները հետ մղելու խնդիրներով: «Ազատլըղ» եւ «Ենի սիյասաթ» նախընտրական դաշինքները հայտարարել են, որ պատրաստվում են թեկնածուներ առաջադրել ինչպես «Խանքենդիի 122-րդ», այնպես էլ 124-րդ ընտրատարածքներում, որոնք ընդգրկում են Շուշին, Մարտունին եւ Ֆիզուլու ադրբեջանական վերահսկելի հատվածը:

Բնականաբար հարց է ծագում՝ ինչպե՞ս պետք է ադրբեջանցիները Ղարաբաղում կազմակերպեն ընտրություններ, որը վաղուց արդեն դուրս է Ադրբեջանի վերահսկողությունից: Երեկ, ըստ «Մեդիամաքսի», Մազահիր Փանահովը հայտարարել է, որ «Խանքենդիի ընտրատարածքի» ընտրողները ընտրություններին կարող են մասնակցել ինտերնետի միջոցով: Որպեսզի մեր այս հրապարակման անհեթեթություններով առավել ամբողջական լինի, ստեփանակերտցի ընտրողներին հիշեցնենք, որ Իլհամ Ալիեւի «Ենի Ազերբայջան» կուսակցությունն այստեղ թեկնածու չի առաջադրել: Իսկ ահա Մարտունու, Շուշիի եւ Ֆիզուլու բնակիչների ընտրությանը «Ենի Ազերբայջանը» ներկայացրել է Էլման Մամեդովին:

Ադրբեջանի ԿԸՀ-ն նախորդ տարիների օրինակով ընտրատարածքներ է ձեւավորել նաեւ այն տարածքներում, որոնք ղարաբաղյան զինուժի վերահսկողության տակ են: Սակայն, ի տարբերություն ստեփանակերտցիների, շուշեցիների եւ մարտունեցիների, ադրբեջանցիները, օրինակ, Զանգելանում, Քելբաջարում եւ Ղուբաթլում բնակվող հայերին, որոնց մեծամասնությունը Ադրբեջանում իրականացված հայկական ջարդերից փրկվածներն են, նոյեմբերի 6-ին կայանալիք «ազատ եւ արդար» ընտրություններին իրենց սահմանադրական իրավունքներն իրականացնելու հնարավորություն չեն տվել:

ԹԱԹՈՒԼ ՀԱԿՈԲՅԱՆ

Հարավային Կովկասի 3 երկրները քաղաքական նույն համատեքստում

Սահմանադրությունն ու քաղաքական ռեֆորմները ազգային 3 մակարդակներում

«Սահմանադրական-քաղաքական բարեփոխումների ընթացքը Վրաստանում, Հայաստանում եւ Ադրբեջանում. քաղաքական էլիտան եւ ժողովրդի ձայնը». այսպիսի խորագրով հետազոտական հրատարակություն են լույս ընծայել Ընտրությունների ժողովրդավարության եւ համագործակցության միջազգային ինստիտուտը (International IDEA) եւ Խաղաղության, ժողովրդավարության եւ զարգացման կովկասյան ինստիտուտը (CIPDD):

Այս համատեղ նախագծի ստեղծման խթան դարձավ Վրաստանում հեղափոխությունից հետո ստեղծված քաղաքական նոր իրավիճակը: Իշխանության եկած ուժերի նախաձեռնած ռեֆորմները պահանջում էին նաեւ սահմանադրական լուրջ փոփոխություններ: Սակայն դրանք իրականացվեցին հապճեպ, առանց հասարակական մասնակցության ու քննարկումների: Այս նախագիծը Հարավային Կովկասի 3 հանրապետություններում առկա քաղաքական ներկա իրողություններին համաշխարհային հանրության իրազեկելու եւ այդ խնդիրների հասարակական քննարկումներին նպաստելու նպատակ ունի: Քանի որ նախագծի հեղինակներից մեկը «Վրաստանի ձայնը սահմանադրական եւ քաղաքական ռեֆորմներում» կովկասյան ինստիտուտն է, հրատարակությունը գլխավորապես ներկայացնում է Վրաստանը, իր քաղաքական կառուցվածքի 2 գլխավոր հանգույցներով՝

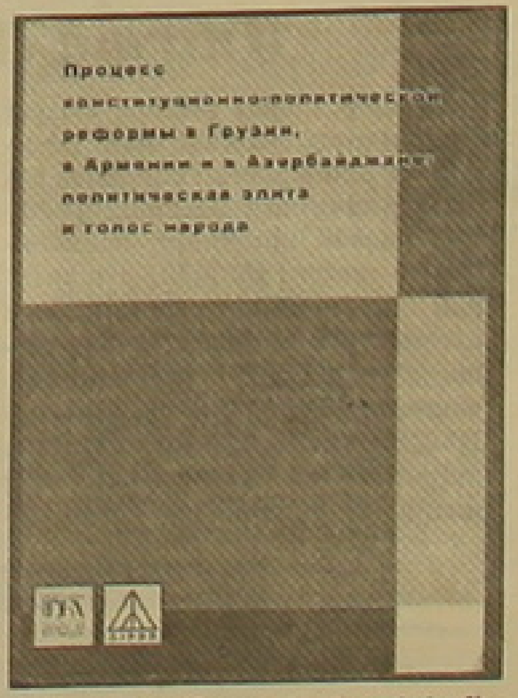

իշխանության տարբեր ճյուղերի միջեւ հավասարակշռություն եւ կենտրոնական կառավարումից իշխանության տարածաշրջանային եւ տեղական մակարդակներին իրավասությունների փոխանցում:

Նախագիծը տարածաշրջանային ընդգրկում ու նշանակություն ունի նաեւ այն առումով, որ ներառում է նաեւ Հայաստանում եւ Ադրբեջանում քաղաքական ռեֆորմների վերաբերյալ փորձագիտական վերլուծություններ ու գնահատականներ: Հայ եւ ադրբեջանցի 3 փորձագետներ նախապատրաստել են հրատարակության մեջ ներկայացված հիմնարար խնդիրների վերաբերյալ փաստաթղթերն ու ուսումնասիրությունները:

Հայաստանին նվիրված բաժնում սահմանադրական ու քաղաքական ռեֆորմների եւ եվրոպական համագործակցության թեմաներով վերլուծական հոդվածները հեղինակել են Միրսիչ Գիժիցյանը եւ Սերգեյ Մինասյանը: Մանրակրկիտ եւ ուշագրավ դիտարկումներ են ներկայացվել հատկապես տեղական ինքնակառավարման սահմանադրական հիմքերի վերաբերյալ:

Համատեղ նախագծի շրջանակներում նույն թեմայով մարտի 18-19-ը Թբիլիսիում կազմակերպվեց միջազգային համաժողով: Դրա գլխավոր առաքելությունը եղավ հարավկովկասյան 3 երկրներում բարեփոխումների եւ եվրոինտեգրման ընթացքի ու հեռանկարների վերաբերյալ տեղեկատվության փոխանակումը: Կոնֆերանսի նյութերը եւս ներկայացվել են հրատարակության մեջ:

Համատեղ նախագծի հեղինակները հույս ունեն, որ հասարակական քննարկումների արդյունքում ծնված փորձագիտական հետազոտությունները պետական քաղաքականություն մշակելիս կօգտագործեն նաեւ Հարավային Կովկասի 3 երկրների իշխանությունները:

Այն օգտակար կլինի նաեւ միջազգային դոնոր կազմակերպությունների համար՝ Հայաստանի, Վրաստանի ու Ադրբեջանի հետ համագործակցության իրենց ծրագրերը մշակելիս:

Կ. Գ.

ԵՐԿՐԱՇԱՐԺ

Ճապոնիայում երկրաշարժից հետո ծագել է ցունամիի վտանգ

Երեկ կեսօրին Ճապոնիայի գլխավոր՝ Հոնսյու կղզու հյուսիս-արեւելքում տեղի է ունեցել ուժեղ երկրաշարժ: Ըստ Ռիխտերի սանդղակի, այն ունեցել է մոտ 7.2 բալ մագնիտուդ: Երկրաշարժի օջախը եղել է Միագիի ծովափի մոտ, օվկիանոսի խորքում:

Երկրաշարժից հետո ծագել է ցունամիի վտանգ: Կես մետրանոց ալիքները Միագիի պրեֆեկտուրայի շրջանում ծովափ են հասել ցնցումից գրեթե կես ժամ անց: Իշխանությունները բնակչությանը հորդորում են չմոտենալ ծովափին:

ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ գործակալության տվյալներով, երկրաշարժից տուժել են 48 մարդիկ: Սենդայ քաղաքում փլուզվել է լողավազաններից մեկի տանիքը: 80 տուժածներից 16-ին տարել են հիվանդանոց: Մեկի վիճակն անչափ ծանր է: Քաղաքում ընդհատվել է մետրոյի աշխատանքը:

Օնագավա քաղաքի ԱԷԿ-ի ատոմային 3 ռեակտորները եւ գիտական ինստիտուտի փորձարարական ռեակտորն ինքնաբերաբար կանգ են առել: Միագիի եւ Ֆուկուսիմայի պրեֆեկտուրաներում էլեկտրաէներգիայից զրկվել է 17 հազար տուն: Կան սողանքներ: Ժամանակավորապես փակվել են Տոկիոյի երկու օդանավակայանները:

Պ. Ք.

Իրաքի սահմանադրության ընդունումը հետաձգվել է

Սպանվել է Կանադայի քաղաքացի

Իրաքի հիմնական օրենքի ընդունման համար վերջնաժամկետ էր սահմանված լույս երեքշաբթի գիշերը: CNN հեռուստաընկերությունը տեղեկացնում է, որ երկուշաբթի երեկոյան իրաքցի քաղաքական գործիչներն ընդհանուր առմամբ հավանություն էին տվել սահմանադրության նախագծին: Սակայն մնում են տարաձայնություններ երկու կարեւոր կետերի՝ կանանց իրավունքների եւ քրդերի ինքնորոշման հնարավորության առթիվ:

Սահմանադրության նախագիծը մշակող հանձնաժողովը դիմել է Ազգային ժողովին՝ խնդրելով 7-10 օրով հետաձգել քվեարկությունը, որը պետք է կայանար երկուշաբթի երեկոյան: Խորհրդարանը որոշել է սահմանադրության նախագծի առթիվ քվեարկության վերջնաժամկետ սահմանել օգոստոսի 22-ը:

Սպասվում է, որ առավել սուր վիճաբանություններ կհարուցեն սահմանադրության այն հոդվածները, որոնք վերաբերում են քրդերի ինքնորոշման իրավունքին, այդ թվում Իրաքից անջատվելու հնարավորությանը: Քրդական համայնքի ներկայացուցիչներն անչափ կարեւորում են հիշյալ հոդվածները:

Միաժամանակ Ռոյթեր գործակալությունը հաղորդում է, որ իրաքցի գրոհայինները մահապատժի են ենթարկել օգոստոսի 2-ին իրենց առեւանգած կանադացուն: Խոսքը Զահիդ Մեեռվալիի մասին է, որի առեւանգման եւ սպանության հանգամանքներն անհայտ են մնում: Զահիդ Մեեռվալիի սպանության մասին հաղորդվում է Կանադայի վարչապետ Պոլ Մարտինի մամլո ծառայության տարածած հայտարարության մեջ:

Հայտնի չէ, թե Կանադայի իշխանություններն ինչպես են տեղեկացել Մեեռվալիի մահվան մասին:

Սինաիի պայթյունի պատասխանատվությունն ստանձնել են «Եգիպտոսի մոջահեդները»

«Եգիպտոսի մոջահեդներ» արմատական խմբավորումը երեկ պատասխանատվություն է ստանձնել Սինայի թերակղզում բազմազգ ուժերի եւ դիտորդների դեմ նախորդ օրը կազմակերպված պայթեցման համար:

«Մեր առյուծները գրոհեցին բազմազգ ուժերի մեքենան, սպանեցին 3 խորվաթացու եւ 2 կանադացու, ինչպես նաեւ վիրավորեցին երկու կանադացու», ասվում է խմբավորման հայտարարության մեջ, որն ավելի վաղ պատասխանատվություն էր ստանձնել Եգիպտոսի Շարմ էլ Շեյխ հանգստավայրում կատարված 3 պայթեցումների համար:

Սինայի թերակղզում՝ «Ջուրա» ռազմական օդանավակայանի շրջանում երկուշաբթի իրականացված պայթյունը համընկավ Գազայից խորայելցիների դուրսբերման առաջին օրվան: Միջազգային ուժերի եւ դիտորդների միկրոավտոբուսը պայթեցվել է Գազայից 25 կմ հարավ: Միջազգային դիտորդները 1979 թվականից վերահսկում են իսրայելա-եգիպտական սահմանի այդ հատվածը:

Հյուսիսային Սինայի նահանգապետ Ահմեդ Աբդելհամիդը մամլո ասուլիսում հայտարարել է, որ պայթյունի պատճառը եղել է ականված գազի բալոնը: Նրա խոսքերով, արդեն ձերբակալվել են մի քանի կասկածյալներ: Երկրորդ բալոնը չի պայթել եւ վնասազերծվել է:

ԱՄՆ-ում ստեղծվել է մսի լաբորատոր արտադրության տեխնոլոգիա

Ամերիկացի մի խումբ գիտնականներ մշակել են լաբորատոր պայմաններում մսի արտադրության նոր տեխնոլոգիա: Այսպես կոչված «Փորձանոթային միսն» արտադրվում է կենդանիների մկանային բջիջներից, որոնք աճում են գիտնականների վերահսկողության պայմաններում: Գիտնականները պնդում են, թե այս ձեւով ստացվող միսն առավել որակյալ է, քանզի կովերը, հավերը եւ խոզերը պահվում են բնավ էլ ոչ իդեալական պայմաններում:

«Tissue Engineering» հանդեսում Մերիլենդի համալսարանի աշխատակից Ջեյսոն Մատենին ընդգծում է, որ տեսականորեն մեկ բջջից կարելի է ստանալ մեկ մարդու տարեկան սպառումը բավարարող մսի քանակություն: Նա պնդում է, թե մսի լաբորատոր արտադրությունը դրական ազդեցություն կունենա շրջակա միջավայրի վրա: Այս ձեւով նաեւ հնարավոր կլինի «աճեցնել» պատրաստի մսամթերքներ, օրինակ՝ հավի կոտլետներ:

Սակայն մսակերներից ոմանք արդեն իսկ դեմ են արտահայտվում արհեստական մսի օգտագործմանը: «Ես չեմ սիրում տավարի միս, քանզի գիտեմ, որ անասուններին աճի հորմոններ են ներարկում: Չէի ուտի նաեւ արհեստականորեն աճեցված միս, որտեղ շատ են քիմիկատները», ասում է նոր տեխնոլոգիայի հակառակորդներից մեկը:

Պ. Ք.

Մշակույթ

Վարդան Պետրոսեանի «Վերելք»

Թատրոնը արուեստ է եւ ստեղծագործութիւն,
յոյս է եւ պատմութիւն, ծիծաղ է ու լաց.
Թատրոնը կեանքն է, իր բոլոր վերիվայրումներով—
թատրոնը քաղաքականութիւն է:

Ներկայացումը՝ հայի վէրքն էր ու հայի վեր ելնելու պարտաւորութիւնը, եւ այն ոչ միայն նիւթական առումով, այլեւ հոգեպէս, այլեւ ինքներս ճանաչելու՝ մեր էութիւնը, պատմութեան ընթացքում մեր գործած սխալները եւ փոխելու համար այսօրուայ մեր ընտրած ուղին, որտեղից այլեւս չկոտրուենք.... եւ այս անգամ՝ սպիտակ ջարդից:

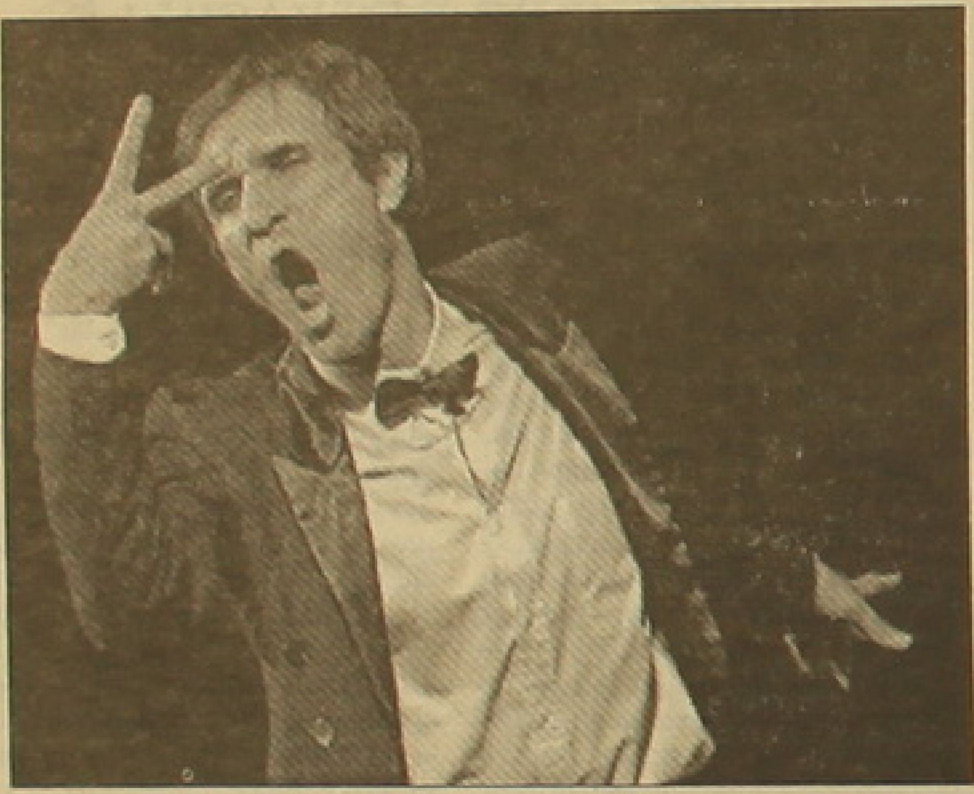

Իսկ այդ թատերախաղում Վարդան Պետրոսեանը լաւագոյնս ցուցադրեց, թէ ինչո՞ւ կոտորեցին հային եւ ո՞վ էր իրականում յանցաւորը՝ Եւրոպա՞ն իր լռութեամբ, թո՞ւրքը իր գազանութեամբ, թէ հա՞յը իր եսապաշտութեամբ, իր անձնասիրութեամբ (ego) եւ իր պարծենկոտութեամբ:

- Գուցէ բոլորը միասին: Բայց չէ՞ որ կոտորուողը մենք էինք. իսկ այսօր արդեօ՞ք փորձում ենք չկրկնել 1915-ի սխալները: Այսօր՝ երբ ունենք պետութիւն եւ այդ պետութեան իրական տէրը մենք ենք՝ հայ ժողովուրդն ու ղեկավարութիւնը:

Այսօր պէտք է գիտակցել, որ միայն եկեղեցիներ ու ապարանքներ կառուցելով գործում ենք նոյն սխալները, այսօր, երբ ունենք երկու ուղղագրութիւն եւ տառապում ենք արեւմտահայ ու արեւելահայ լինելու մոլուցքով: Այսօր, երբ դեռեւ հայը վիճում է հայի հետ, իսկ գլուխ խոնարհում եւ հլու գործակատարը լինում օտարի եւ, ափսոս, երբեք դասեր չի քաղում իր պատմութիւնից: Այսօր, երբ մեր երիտասարդութիւնը անտեղեակ իր պատմութեան, թուրքերէն երգերն ու պորտապարը գերադասում է իր սեփական երգից ու պարից, երբ հայրենիքը լքում են, թողնում, օտարի՝ ստրկութիւնը գերադասելով, երբ իւրաքանչիւր հայ Հայաստանում մտածում է միայն ի՛ր ատրած ջրու պատի մասին, անտեսելով շրջապատը, դա լինի իր դրկիցը կամ բնակարանի միջանցքը, սեփական փողոցը, քաղաքը թէ հայրենիքը:

Օտարամոլութիւնը, ռուսերէն եւ անգլերէն խօսելը, թւում է՝ ուշիմութիւն, մտային եւ հոգեկան բարձր իմացականութիւն, ճարտարամտութիւն, իսկ հայերէն խօսելը՝ ամօթ: Այսօր, երբ թոյլ ենք տալիս օտարը բարեգործութիւններ կատարի մեր սեփական երկրում, իսկ շատ բնական գտնում ապարանքներ կառուցել մեր անձնական առեւտուրը եւ շահը ապահովելու համար: Իսկ ինչպէ՞ս է լինում, որ իւրաքանչիւր օտարազգի մտածում է իր լեզուի եւ իր հայրենիքի պահպանման մասին, պայքարում եւ զոհեր տալիս սեփական իրաւունքը պաշտպանելու համար, ու միայն հայն է անտարբեր այդ բոլորի հանդէպ:

..... Եւ դեռ ինչքա՞ն ժամանակ պիտի սպասել գիտակցելու համար, որ՝ «մեր փրկութիւնը, մեր հաւաքական ուժի մէջ է», որքան ժամանակ պիտի կորցնել , գիտակցելու համար, որ մենք բոլորս անցորդ ենք այս կեանքում, իսկ յաւերժը՝ հողն է, հայրենիքը, եւ այդ յաւերժական հայրենիքում պիտի ապրեն մեր երեխաները, թոռներն ու ծոռները, եւ այսօր, մենք պարտականութիւն ունենք նրանց համար ստեղծել անկախ, բարգաւաճ ու ազատ մի երկիր- Հայաստան:

Չէ՞ որ այսօր ունենք պետութիւն, չէ՞ որ մենք ունենք պատմութիւն եւ նոր բնած ազգերից չենք, չէ՞ որ մեր պապերը պայքարել են այս մի կտոր հողի համար: Ինչ եղաւ մեզ հետ, դեռեւ պատրա՞ստ ենք Խաչատուր Աբովեանին ուղարկել սարերը անհետ կորչելու՝ եւ Կոմիտաս Վարդապետին յանձնել խենթանոց:

Ինչու՞:

Մինչեւ երբ պիտի չլսենք ու անտեսենք Յովհաննէս Թումանեանի, Ռուբէն Սեւակի, Դանիէլ Վարուժանի, Սիամանթոյի, Չարենցի եւ Պարոյր Սեւակի պատգամները, որոնք պայքարեցին այն հեռանկարով, որ շատ մօտ ապագայում խելքի ենք գալու:

Ամէն հայ պէտք է տեսնի Վարդան Պետրոսեանի «Վերելք»-ը, ճանաչելու համար ցեղասպանութեան պատճառները, սթափուելու իր թմբիրից եւ ազատուելու համար իր եսից, մի պահ հանելով իր սեւ ակնոցները՝ տեսնի ու հաղորդակից լինի իր շրջապատում տիրող տխուր իրողութեանը:

Բայց ինչ լաւ է, որ այսօր դեռ ունենք արուեստագէտներ, քաղաքագէտ անհատներ եւ հայրենասէր հայեր, որոնք ստեղծագործում են հայրենիքում, անտեսելով բոլոր դժուարութիւնները, յոյս ներշնչելով մեզ, որ դեռ կորած չէ ամէն ինչ, ու նրանց անմնացորդ մասնակցութեամբ ու յամառ ջանքերի շնորհիւ մի օր հասնելու ենք մեր երազած հզօր հայրենիքին:

Իսկ վերջում՝ Վարդան Պետրոսեանին եւ բոլոր մասնակիցներին մաղթում եմ յաջողութիւն եւ ասում՝ վարձքներդ կատար, սիրելիներ:

ԿԻՏՈՒՐ ԱՐԶՈՒՄԱՆ,
Բեմադրիչ
Երեւան

ԱԶԳԱՅԻՆ ԱՎԱՆԴՈՒՅԹՆԵՐ

Աղջիկ փախցնելու ազգային սովորույթն իր բոլոր նրբություններով կներկայացվի նոր ֆիլմում

Աղջիկ ընտրելը, հավանելը եւ ծնողների կամքին հակառակ նրան փախցնելը եղել է դեռ վաղ ժամանակներում՝ մեր պապերի, անգամ նախապապերի ժամանակ: Որեւէ հավաքույթի, հարսանիքի կամ այլ ծեսերի օրերին տարբեր շրջաններից, գավառներից եկած երիտասարդները հավանում էին միմյանց՝ այսօրվա բառացի արտահայտվելու փոխարեն ակնարկներով, խաղիկներով, միմյանց խնձորներ նետելով եւ նման այլ միջոցներով էին արտահայտում իրենց զգացմունքները: Եթե երիտասարդների քայլերին աղջիկները ժպտում էին կամ որեւէ կերպ պատասխանում, նշանակում էր համաձայնությունը ստեղծված է: Սակայն ոչ միշտ էր, որ միմյանց սիրող երիտասարդները ստանում էին ծնողների համաձայնությունը ամուսնանալու համար: Ահա այստեղ է, որ առաջացել է փախցնելու գաղափարը, որը փոփոխվելով, ժամանակին եւ բարքերին համապատասխան երանգներ ընդունելով, ազգային սովորույթների շարքում իր տեղը գրավելով, հասել է մինչեւ մեր օրերը:

Նկարագրված արարողության մոտիվներով ստեղծված «Մխ, Մարիամ, Մարիամ» երգը կազմելու է աղջիկ փախցնելու սովորույթի մասին նոր նկարահանվող ֆիլմի հիմքը: Ֆիլմի նկարահանումը նախաձեռնել է Կաթողիկե Սբ. Աստվածածին եկեղեցու բարեշնորհ Անդրանիկ սարկավագ Մանուկյանը, որը նաեւ բժշկական համալսարանի «Սասուն» ազգային երգի, պարի համույթի գեղարվեստական ղեկավարն է:

Անդրանիկ սարկավագի խոսքերով, ֆիլմի անունը դեռ որոշված չէ, պայմանականորեն ընտրվել են «Մխ, Մարիամ, Մարիամ» կամ «Հարսանիք» անունները: Նկարահանումները նախատեսված է սկսել առաջիկա 15 օրերին եւ ավարտել մեկ ամսում: Ֆիլմին մասնակցելու են ազգային երգի, պարի խմբեր («Ակունք», «Մարաքուլ», «Վան»), որոնց ներկայությունը ֆիլմում, սարկավագի խոսքերով, կօգնի ազգային սովորույթը ներկայացնել առավել հետաքրքրական եւ ամբողջական: Խմբերի ներկայացրած երաժշտական եւ պարային կատարումները կմիացվեն եւ ֆիլմում միաձույլ կերպով կարտահայտեն աղջիկ փախցնելու սովորույթի բոլոր մանրամասները, կներկայացնեն Հայաստանի շրջանների, գյուղերի շունչն ու կենցաղը, սովորույթներն ու ամբողջ կոլորիտը: Փաստորեն, ֆիլմը երգով եւ պարով ստեղծված մի պատում է նշված սովորույթի մասին:

Այս ֆիլմը բարեշնորհ Անդրանիկ սարկավագ Մանուկյանի առաջին աշխատանքը չէ. սրանից առաջ սարկավագի եւ «Սասուն» երգի, պարի ազգային համույթի նախաձեռնությամբ նկարահանվել է «Զատիկ», «Վարդավառ», «Տարոն աշխարհի հարսանեկան ծեսը», «Վարդանանք» ազգային ծեսերը ներկայացնող ֆիլմերը, որոնցից յուրաքանչյուրն իր հետաքրքրական խորհուրդն է արտահայտում օրվան, ժամանակին եւ տոնին համապատասխան: Այս ֆիլմերի նպատակը, սարկավագի խոսքերով, այն է, որ մարդիկ բանիմաց դառնան, գաղափար կազմեն ազգային ծեսերի, սովորույթների մասին, կարողանան ըմբռնել դրանց հիմնական խորհուրդը, որի դեպքում աշխարհը կլինի բարի եւ չարից հեռու: «Ուզում ենք այսօր, գոնե հնարավորությունների սահմաններում նկարահանել եւ տեսանելի դարձնել մեր ազգայինը, հանձնել այն գալիք սերնդին եւ պատմությանը, որը պիտի խոսի դարեր շարունակ», ավելացրեց սարկավագը:

Մոտ ժամանակներում սարկավագը նախատեսում է եւս մեկ ծեսի մասին պատմող ֆիլմ նկարել, որի մասին **«Ազգը»** կպատմի առաջիկայում:

ԳՈՀԱՐ ԳԵՎՈՐԳՅԱՆ

Ազգային գրադարանը ներկայացնում է ռուս-հայկական բարեկամությունը հաստատող ցուցահանդես

Ռուս-հայկական վաղեմի բարեկամությունը, որը թերեւս բոլորին է հայտնի, իր արտահայտությունն է գտել նաեւ երկու ժողովուրդների թե՛ գրականության, թե՛ թատրոնի ու երաժշտության եւ թե՛ արվեստի մյուս բնագավառներում:

Հայ-ռուսական գրական մշակութային կապեր միջոցառումը, որը երեկ կազմակերպել էր ազգային գրադարանը, Ռուսաստանի տարվան նվիրված միջոցառումներից է: Գրադարանի փոքր նախասրահում ներկայացված էին հայ-ռուսական գրական, թատերական եւ երաժշտական սերտ կապերի արտահայտությունը՝ Ռուսաստանում հրատարակվող հայկական պարբերականներով, հայ եւ ռուս թարգմանական աշխատանքներով, գրախոսություններով, մեկմեկու մասին երկու պետությունների արվեստի գործիչների ջերմ մաղթանքներով ու կարծիքներով: Գրադարանի փոխտնօրեն Ռաֆիկ Ղազարյանի խոսքերով ներկայացված նմուշները հիմնականում տեղեկատվական բնույթ ունեն եւ հավաստում են հայերի եւ ռուսների վաղեմի բարեկամությունը:

Հատկանշական է, որ ազգային գրադարանի ֆոնդի 70 տոկոսը ռուսերեն հրատարակություններ են, որի պատճառը, ըստ փոխտնօրենի, շատ տրամաբանական է. Ռուսաստանում տարեկան հրատարակվում է 50.000 գիրք, որից գրադարանը պարտադիր օ՛րինակներ է ստանում, իսկ Հայաստանում տարեկան հրատարակվում է ընդամենը 1000 գիրք: Ինչ վերաբերում է այն հարցին, թե Ռուսաստանի գրադարանները ունե՞ն Հայաստանում հրատարակվող գրքերի պահանջ, գրադարանի փոխտնօրենը պատասխանեց, որ մինչ ԽՍՀՄ փլուզումը Հայաստանից գրականություն առաքվում էր: Իսկ այժմ առաքվում են միայն ռուսալեզու հրատարակություններ, հարկ եղած դեպքում՝ նաեւ հայերեն գրքեր:

Գ. Գ.

Վախճանվել է Մուրադ Աջեմօղլուն

«Օլբանի թայմս յունիոն» թերթից քաղելով լուրը, «Արմինյն միրոր սփեքթեյթր» շաբաթաթերթի օգոստոսի 6-ի համարը գրում է Ստամբուլում ծնված հայտնի վիրաբույժ, հասարակական գործիչ, Ամերիկայի հայկական համագումարի տնօրենների խորհրդի անդամ, ամերիկահայ մամուլում հաճախակի հրապարակախոսությունների հեղինակ Մուրադ Աջեմօղլիի մահը, որը տեղի է ունեցել հուլիսի 24-ին Օլբանի (Նյու Յորք) բժշկական կենտրոնում: Մասնագիտանալով արտակարգ եւ ծայրահեղ իրավիճակների մեջ հայտնված մարդկանց բուժման խնդիրների մեջ, նա ծառայել է Տորոնտոյի (Կանադա) հիվանդ երեխաների հիվանդանոցում, Տրոյի Սբ. Մարիամ եւ ամերիկյան մի շարք այլ հիվանդանոցներում: Վերջին 14 տարիներին հոգատարությամբ խնամել է Հայաստանից վիրահատության ենթարկված երեխաներին: Նա Ռեբեկա Քյուրքչյանի եւ Վարդան Աջեմօղլուի որդին էր:

Հ. Ծ.

Իրանի հայկական եկեղեցիները լուսանկարչի ալբոմում

Սպահանի (Իրանի Իսլամական Հանրապետություն) «Ռասանե Քաջ» հրատարակչատունը հայերեն, անգլերեն, ֆրանսերեն եւ գերմաներեն լեզուներով լույս է ընծայել ճանաչված լուսանկարիչ Ղոլամ Հոսեյն Արաբի «Իրանի եկեղեցիները» գիրք-ալբոմը, որը պարունակում է 93 գունավոր լուսանկարներ, հաղորդում է «Արմինյն միրոր սփեքթեյթր» շաբաթաթերթը: Հեղինակը ծնվել է 1957 թ.-ին Աբադանում: Երկրում հայտնի է որպես հիմնականում պատմական եւ մշակութային արժեք ներկայացնող կառույցների լուսանկարիչ: Նրա նախորդ աշխատանքների շարքում է «Սպահանի գիրքը: Իրանյան լուսանկարների հավաքածու» գիրք-ալբոմը:

Ներկա հատորից ընթերցողները, ըստ լրատվության, տեղեկանում են, որ հայերը Սպահանում տեղավորվել են 17-րդ դարում: Շահ Աբբաս Բ-ի օրոք հայկական համայնքն իշխանությունների ուշադրությանն է արժանացել: Նրան տվել է կառուցել հայկական խոշոր մի եկեղեցի: Հետագայում եկեղեցիների թիվը հասել է 24-ի, որոնցից շատերը, սակայն, քանդվել են աֆղանական ներխուժումների ժամանակ: Թեհրանում ներկայիս գոյություն ունեն 8 հայկական եկեղեցիներ, որոնցից գլխավորներն են Սբ. Սարգիսը, Սբ. Գրիգորը եւ Սբ. Մարիամը, որոնք պատշաճորեն ներկայացված են ալբոմում: Հատորն արժանի գնահատանք է Իրանում հայ համայնքի եւ ճարտարապետության ունեցած ազդեցության մասին:

Հ. Ծ.

ԾԱՂՐԱՆԿԱՐՉԻ ԱՉՔԵՐՈՎ

Արամ Հակոբյան. «Կարծես ազատվել եմ կաղանքներից»

Ինչպես արդեն տեղեկացրել ենք, վերջերս «Բանանցի» 26-ամյա հարձակվող Արամ Հակոբյանն անդամակցեց ռմբարկուների «100-ի ակումբին»: «Դնեպրի» հետ կայացած խաղում էլ Արամն իրեն գերազանց դրսեւորեց՝ դառնալով հրաշալի երկու գոլի հեղինակ: Նրա խաղը չէր կարող չարժանանալ հավաքականի մարզիչների ուշադրությանը: Ուստի պատահական չէ, որ Հակոբյանն ազգային հավաքականի հետ մեկնեց Հորդանան: Այսօր Արամը խմբագրության հյուրն է:

- Արամ, նախ շնորհավորում եմ «100-ի ակումբին» անդամակցելու առթիվ: Ինչպես երեւում է, երանելի բարձունքի հաղթահարումը քեզ ազատել է կաղանքներից: Այժմ ավելի անկաշկանդ ես գործում:

- Շնորհակալություն: Իրոք որ, կարծես կաղանքներից ազատվել եմ: Երանելի բարձունքի հաղթահարման վերջին քայլերը դժվարությամբ տրվեցին: 100 գոլի սահմանը հատելը հետ խնդիր չէր: Երեւի թե դրանից հետո ավելի ես վարպետանում: Այժմ ավելի ազատ եմ գործում, կարծես թե նշանառությունս էլ վերականգնվել է:

- Ինչպե՞ս ես գնահատում «100-ի ակումբում» եղբորդ ցուցանիշը ([illegible] գոլ) գերազանցելու հնարավորությունները:

- Եթե շարունակեմ ելույթներս Հայաստանում, ապա կձգտեմ ոչ միայն եղբորս, այլեւ մյուս անդամների ցուցանիշները գերազանցել, ինչո՞ւ չէ՝ նաեւ գլխավորել ռմբարկուների ընտանիքը:

- «Դնեպրի» հետ խաղում ինչո՞ւ չհաջողվեց պահպանել հաղթական հաշիվը:

- Իմ կարծիքով, բավական հետաքրքրական մրցավեճ ծավալվեց եւ մարզադաշտ եկած հանդիսականներն իրոք մեծ բավականություն ստացան խաղից, թեեւ արդյունքն, իհարկե, հիասթափեցնող է: Պարտության գլխավոր պատճառը, կարծում եմ, այն էր, որ մեզ չբավականացրին միջազգային բարձր կարգի հանդիպումների փորձը եւ, իհարկե, վարպետությունը: Սրանք ֆուտբոլում կարեւոր են: «Դնեպրը» մնում է «Դնեպր» եւ մեկ անգամ եւս դրսեւորեց իր ներուժը, թեեւ վերջին շրջանում թիմի խաղում անկում է նկատվում: Չպետք է մոռանալ, որ անցյալ տարի թիմը բավական հաջող հանդես եկավ ՈՒԵՖԱ-ի գավաթի մրցաշարում:

- Հնարավո՞ր է շուտ հավատացիք հաղթանակին, ինչ-որ տեղ թուլացաք:

- Ոչ: Երբ ընդմիջման գնացինք 2-0 հաշվի ժամանակ, կարծում եմ, ֆուտբոլիստներից եւ ոչ մեկը դեռեւս թիմի վերջնական հաղթանակին չէր հավատում, որովհետեւ լավ էին գիտակցում «Դնեպրի» ներուժը, զորությունը:

- Իսկ ընդմիջմանն ինչպիսի՞ ցուցումներ ստացաք մարզիչներից:

- Անհրաժեշտ էր աչալուրջ գործել պաշտպանությունում, շեշտը դնել արագ հակագրոհների վրա՝ փորձելով զարգացնել հաջողությունը: Իմ կարծիքով, 2-րդ խաղակեսում էլ մեր խաղը լավ էր ստացվում, ոչնչով չէինք զիջում մրցակցին, նույնիսկ խաղային ու տարածքային առավելություն ունեինք: Հաշիվն ավելացնելու եւս մի քանի հիանալի առիթներ ունեցանք, ափսոս միայն, որ չկարողացանք դրանք օգտագործել: Գոլային պահերի չօգտագործումը, ունեցած առավելությունը պահպանել չկարողանալը ոչ միայն «Բանանցի», այլեւ ողջ հայկական ֆուտբոլի հիմնախնդիրն է:

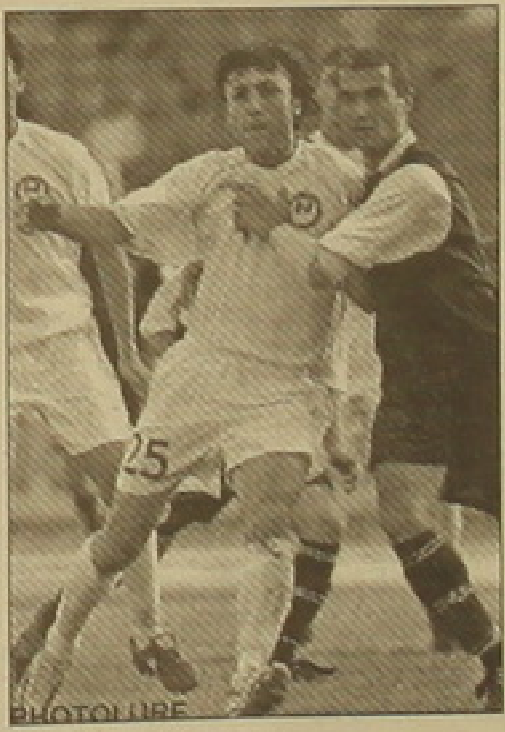

- Իսկ ինչո՞վ կբացատրես այն փաստը, որ խաղակեսերի սկզբին «Բանանցի» խաղը չէր ստացվում, իսկ խաղավերջում էլ ընդամենը մի քանի րոպեում թիմը 3 գոլ բաց թողեց ու դառը պարտություն կրեց:

- Նույնպիսի պատկեր էր նաեւ «Լոկոմոտիվի» հետ հանդիպումներում: Ճիշտն ասած՝ դժվարանում եմ պատասխան գտնել, գուցե ֆուտբոլիստների մոտ սեփական ուժերի նկատմամբ վստահությունը խաղի ընթացքում է ձեռք բերվում, ուստի խաղասկզբում դեռեւս կաշկանդված են գործում: Իսկ խաղավերջում, երեւի թե մի պահ կորցրինք զգոնությունը եւ դաժանորեն պատժվեցինք: Ֆուտբոլը կոլեկտիվ խաղ է եւ պետք է ողջ թիմով 90 րոպե պայքարել: Նման մակարդակի հանդիպումներում րոպեական թուլացումը, զգոնության կորուստը ճակատագրական կարող է դառնալ, ինչն ի վերջո, ցավոք, մեզ հետ պատահեց:

- Իսկ գուցե դա տղաների ֆիզիկական ոչ բավարար պատրաստությա՞ն հետեւանք էր:

- Նման խոսակցություններ խաղից հետո ես էլ լսեցի: Բայց խաղադաշտում դա չեմ զգացել: Անձամբ իմ գործողություններում հոգնածություն չեմ զգացել, տղաներն էլ պայքարեցին մինչեւ վերջ:

- Արամ, «Դնեպրին» երկու հրաշալի գոլ խփեցիր: Երբ դարպասին հեռվից հարվածեցիր, հույս ունեի՞ր, որ այն նպատակին կհասնի:

- Կարող եմ ասել, որ այդ հարվածում ողջ հոգիս դրեցի, իրոք ստացվեց: Ազատվեցի պաշտպանից ու հարվածեցի, հաջողությունն ուղեկցեց ինձ: Երկրորդ գոլի իրավիճակում Հայաստանի առաջնություններում հաճախ եմ հայտնվել, բայց վերջին հարվածն ինչ-որ չէր ստացվում: Այդ օրը մարզական բախտն ուղեկցեց ինձ: Դա ֆուտբոլիստի համար շատ կարեւոր գործոն է: Երեւի թե բոլորը փոխանցման էին սպասում, իսկ ես որոշեցի խաբս տալ մրցակիցներին ու անակնկալի բերեցի նրանց:

- Մինչեւ Երեւան ժամանելն էլ եղբայրդ էր խոցել «Դնեպրի» դարպասը: Ինչ է, ընտանեկան ավանդո՞ւյթ է դարձել...

- Անչափ ուրախ եմ Արայի համար, Աստված տա, շարունակի արդյունավետ խաղը «Ստալում»: Իմ գոլերի համար էլ ուրախ եմ, ափսոս միայն, որ դրանք չնպաստեցին թիմի հաջողությանը:

- Հնարավո՞ր է, որ Արայի հետ կրկին միասին հանդես գաք Ուկրաինայի առաջնությունում:

- Դեմ չեմ լինի: Սակայն դա միայն ինձանից չի կախված:

- Իսկ ունե՞ս հրավերներ:

- Կան մի քանի առաջարկներ, սակայն շտապել պետք չէ, հարկավոր է մտածել ու կշռադատված որոշում ընդունել: Իսկ արտասահմանում խաղալու ցանկություն, իհարկե, ունեմ:

Ռոբինյոն 81 հազար դոլար փրկագին էր վճարել

Բրազիլիայում ձերբակալվել է բեն Լադեն մականունով հանցագործը, որը կազմակերպել էր հանրահայտ ֆուտբոլիստների մերձավորների առեւանգումը: Բրազիլական ոստիկանությունը նրան որոնում էր 2003 թ.-ից, երբ վերջինս ստորգետնյա թունելով փախել էր բանտից: Հանցագործը ձերբակալվել է Սան Պաուլոյում: Նա գտնվում էր մեքենայում՝ սիրուհու եւ գործընկերոջ հետ: Հանցագործը, որի անունն առայժմ չի հրապարակվել, մեղադրվում է հայտնի գործարարների ու հանրահայտ ֆուտբոլիստների 11 մերձավորների առեւանգման մեջ: Մասնավորապես, նա էր կազմակերպել բրազիլացի Ռոբինյոյի մոր առեւանգումը: Ռոբինյոն մորն ազատելու համար ստիպված էր 81 հազար դոլար փրկագին վճարել:

Մինչեւ բանտից փախչելը, բեն Լադենը մեղադրվում էր բանդիտիզմի մեջ եւ դատապարտվել էր 38 տարվա ազատազրկման: Այժմ նրան ցմահ բանտարկություն է սպառնում:

Ռոտերդամը նախապատրաստվում է խաղին

Ռոտերդամի իշխանությունները անվտանգության ապահովման մի շարք միջոցառումներ են նախատեսել այսօր կայանալիք Հոլանդիայի եւ Գերմանիայի ազգային հավաքականների ընկերական մրցախաղում: Ոստիկանությունը թույլտվություն է ստացել խուզարկել կասկածելի անձանց: Դա հատկապես վերաբերում է «Ֆեյենոորդի» երկրպագուներին, որոնք այս տարվա ապրիլին ծեծկռտուք էին սարքել «Այաքսի» ֆանատների հետ: Խաղի օրը քաղաքի կենտրոնում ալկոհոլի վաճառքը եւ օգտագործումը կարգելվի: Սպասվում է, որ Գերմանիայից մոտ 2000 ֆուտբոլասերներ կժամանեն Ռոտերդամ՝ դիտելու հանդիպումը: Ավելորդ չէ հիշեցնել, որ 1996 թ., ֆուտբոլի Եվրոպայի առաջնության մեկնարկից առաջ Ռոտերդամը դարձել էր հոլանդացի եւ գերմանացի ֆանատների բախման վայր:

ՀՈՒՇԱՄՐՑԱՇԱՐ

Ուկրաինայի հավաքականը ձախողվեց

Կիեւում չորս հավաքականների մասնակցությամբ անցկացվում է հանրահայտ մարզիչ Վալերի Լոբանովսկու 3-րդ հուշամրցաշարը: Գլխավոր մրցանակը վիճարկում են Ուկրաինայի, Սերբիայի, Իսրայելի եւ Լեհաստանի հավաքականները: Կիսաեզրափակիչում զույգեր էին կազմել Ուկրաինայի ու Իսրայելի, Սերբիայի ու Լեհաստանի հավաքականները: Ուկրաինացիներին չհաջողվեց մտնել եզրափակիչ: Իսրայելի հավաքականի հետ խաղում հաշիվը չբացվեց, իսկ 11 մ հարվածներն ավելի դիպուկ իրացրին իսրայելցիները (5-3), որոնք էլ իրավունք ստացան վիճարկելու գլխավոր մրցանակը: Եզրափակիչում Իսրայելի հավաքականի մրցակիցը կլինի Լեհաստանի ընտրանին, որը 3-2 հաշվով պարտության մատնեց Սերբիայի ֆուտբոլիստներին:

ԲՌՆՑՔԱՄԱՐՏ

Հայ բռնցքամարտիկներին լուրջ քննություն է սպասում

Բռնցքամարտի Հայաստանի հավաքականին առաջիկայում լուրջ փորձություններ են սպասում: Մեր բռնցքամարտիկները հրավիրվել են մասնակցելու սեպտեմբեր-հոկտեմբերին կայանալիք միջազգային երեք մրցաշարի, որոնք տեղի կունենան Պրահայում, Բրատիսլավայում եւ Աթենքում: Սեպտեմբերին Չինաստանում կայանալու է բռնցքամարտի աշխարհի հերթական առաջնությունը, որն, անշուշտ, տարվա գլխավոր ստուգատեսն է: Այդ պատասխանատու մրցաշարում Հայաստանի հավաքականի կազմում ռինգ դուրս կգան 9 բռնցքամարտիկներ: Ներկայում մեր մարզիկները նախապատրաստվում են առաջիկա մրցաշարերին: Հավաքականի գլխավոր մարզիչ Ռաֆայել Մեհրաբյանն առայժմ վերջնականապես չի որոշել ընտրանու կազմը: Մարզումների ու հավաքների արդյունքում միայն հնարավոր կլինի վերջնական ընտրություն կատարել:

Նալբանդյանի հաղթական մեկնարկը

Ցինցինատիում մեկնարկած թենիսի միջազգային մրցաշարը հաղթանակով սկսեց Դավիթ Նալբանդյանը, որը երկու խաղափուլում պարտության մատնեց ռումինացի Պավելին (6-2, 7-6): Իսկ ահա Անդրե Աղասին վնասվածքի պատճառով հրաժարվեց մասնակցությունից: Թենիսիստների դասակարգման առաջատար Ռոջեր Ֆեդերերը եւս հաջող սկսեց մրցաշարը՝ պարտության մատնելով Բլեյքին (7-6, 7-5): Առաջին փուլի արգելքը հաջողությամբ հաղթահարեցին նաեւ Յուժնին, Հենմանը, Չելան, Խոռնան, Ռոդիկը, Ֆեռերոն, Բեկը, Կորիան, Գոնսալեսն ու Անչիչը:

Վախճանվել է Ալեքսանդր Գոմելսկին

78 տարեկանում վախճանվել է բասկետբոլի անվանի մարզիչ, Մոսկվայի ԲԿՄԱ-ի նախագահ Ալեքսանդր Գոմելսկին: Փառաբանված մարզիչը, որին շատերը խորհրդային բասկետբոլի հենասյուներից մեկն էին համարում, մարզչական գործունեությունը սկսել էր 1953 թ.՝ գլխավորելով Ռիգայի ԲՄԱ-ն: Նրա գլխավորությամբ լատվիացի բասկետբոլիստները հինգ անգամ երկրի չեմպիոն են դարձել, երեք անգամ էլ նվաճել են եվրոպական չեմպիոնների գավաթը: 1966-1988 թթ. նա զինված ուժերի եւ ԲԿՄԱ-ի գլխավոր մարզիչն էր: Բանակային բասկետբոլիստները նրա օրոք ավելի քան 10 անգամ ԽՍՀՄ չեմպիոն են դարձել, բազմիցս նվաճել են չեմպիոնների գավաթը:

Գոմելսկու գլխավորությամբ մեծ նվաճումների է հասել նաեւ բասկետբոլի ԽՍՀՄ հավաքականը: Ութ անգամ խորհրդային բասկետբոլիստները հռչակվել են Եվրոպայի չեմպիոններ, 2 անգամ՝ 1967 թ., Ուրուգվայում եւ 1982 թ. Կոլումբիայում նվաճել են աշխարհի չեմպիոնի տիտղոսը, 1988 թ. Սեուլի օլիմպիադայում արժանացել են ոսկե մեդալների: Անվանի մասնագետն իր փորձն ու գիտելիքներն է հաղորդել նաեւ իսպանացի, ֆրանսիացի, ամերիկացի բասկետբոլիստներին: 1997 թ. նա Մոսկվայի ԲԿՄԱ-ի նախագահն էր:

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ ԳՆԱՆՇՄԱՆ ՀԱՐՑՄԱՆ ՄԱՍԻՆ

«Պետական գնումների գործակալություն» ՊՈԱԿ-ն (պատվիրատու) «ՊԳԳ-ԳՀԾՁԲ-05/64» ծածկագրով կազմակերպում է գնանշման հարցում՝ **ՀՀ ԿԱ հարկային պետական ծառայության Սպանդարյանի հարկային տեսչության կարիքների համար «Վարչական շենքի սպասարկման ծառայությունների»** ձեռքբերման նպատակով: Հրավեր ստանալու համար անհրաժեշտ է 625 ՀՀ դրամ փոխանցել «Արդշինինվեստբանկ» Հ/Հ 247010010343 «Կոմունալնախագիծ» ՓԲԸ-ին եւ սույն հայտարարության հրապարակման օրվան հաջորդող 8 աշխատանքային օրվա ընթացքում դիմել պատվիրատուին հետեւյալ հասցեով՝ ք. Երեւան, Կոմիտասի պ., 54/բ, հեռ.՝ 28-93-25, Վ. Հովհաննիսյանին:

Հրավերը անձին տրվում է անձը հաստատող փաստաթղթի, իսկ կազմակերպության անունից հանդես գալու դեպքում՝ նաեւ անձի լիազորությունները հավաստող համապատասխան փաստաթղթի հիման վրա: Հայտերը պետք է ներկայացնել մինչեւ դրանց բացման պահը՝ գնանշման հարցման հայտարարության հրապարակման օրվան հաջորդող՝ 10-րդ աշխատանքային օրը, ժամը 10.00-ին:

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ ԳՆԱՆՇՄԱՆ ՀԱՐՑՄԱՆ ՄԱՍԻՆ

«Պետական գնումների գործակալություն» ՊՈԱԿ-ն (պատվիրատու) «ՊԳԳ-ԳՀԾՁԲ-05/66» ծածկագրով կազմակերպում է գնանշման հարցում՝ **«Երեւանի կառուցապատման ներդրումային ծրագրերի իրականացման գրասենյակ» ՊՈԱԿ-ի կարիքների համար «Հյուսիսային պողոտայի բաշխիչ «բ» կետի էլեկտրասնուցման գծերի շինարարական աշխատանքների տեխնիկական հսկողության ծառայությունների»** ձեռքբերման նպատակով: Հրավեր ստանալու համար անհրաժեշտ է 625 ՀՀ դրամ փոխանցել «Էյչ Էս Բի Սի» բանկ Հ/Հ 001-230044-001 «ՓԻԱՐ ԷՅԷՄ» ՍՊԸ-ին եւ սույն հայտարարության հրապարակման օրվան հաջորդող 8 աշխատանքային օրվա ընթացքում դիմել պատվիրատուին հետեւյալ հասցեով՝ ք. Երեւան, Կոմիտասի պ., 54/բ, հեռ.՝ 28-93-25, Վ. Հովհաննիսյանին:

Հրավերը անձին տրվում է անձը հաստատող փաստաթղթի, իսկ կազմակերպության անունից հանդես գալու դեպքում՝ նաեւ անձի լիազորությունները հավաստող համապատասխան փաստաթղթի հիման վրա: Հայտերը պետք է ներկայացնել մինչեւ դրանց բացման պահը՝ գնանշման հարցման հայտարարության հրապարակման օրվան հաջորդող՝ 10-րդ աշխատանքային օրը, ժամը 12.00-ին:

Ծանուցում

Դրամավարկային տեղեկատու

Օգոստոսի 5-11-ն ընկած ժամանակահատվածում դրամավարկային ցուցանիշները հետեւյալն էին.

Դրամական բազա, դրամական զանգված

Փողի բազան աճել է 4 մլրդ 462 մլն դրամով եւ օգոստոսի 11-ին կազմել 175 մլրդ 146 մլն դրամ: Զուտ արտաքին ակտիվներն (առանց սեփականաշնորհման միջոցների) աճել են 4 մլրդ 13 մլն դրամով, զուտ ներքին ակտիվները՝ 449 մլն դրամով:

Հուլիսի 30-ից օգոստոսի 5-ն ընկած ժամանակահատվածում փողի զանգվածն աճել է 882 մլն դրամով եւ օգոստոսի 5-ին կազմել 326 մլրդ 666 մլն դրամ: Շրջանառության մեջ կանխիկ դրամը նախորդ շաբաթվա համեմատ աճել է 3 մլրդ 515 մլն դրամով, կազմելով 120 մլրդ 78 մլն դրամ: Դրամով ցպահանջ ավանդները նվազել են 390 մլն դրամով եւ կազմել 47 մլրդ 604 մլն դրամ: Դրամով ժամկետային ավանդներն աճել են 167 մլն դրամով եւ կազմել 17 մլրդ 519 մլն դրամ: Արտարժույթով ավանդները նվազել են 2 մլրդ 410 մլն դրամով եւ կազմել 141 մլրդ 465 մլն դրամին համարժեք արտարժույթ: Ընդ որում, արտարժութային ցպահանջ ավանդները կազմել են 74 մլրդ 654 մլն դրամ (նախորդ շաբաթվա համեմատ նվազել են 3 մլրդ 122 մլն դրամով), ժամկետայինները՝ 66 մլրդ 811 մլն դրամ (աճը՝ 712 մլն դրամ):

Ֆինանսական շուկա

Օգոստոսի 5-11-ն ընկած ժամանակահատվածում թողարկվել են 52-շաբաթյա 500 մլն դրամի ՊՊ՝ 3,2418 տոկոս տարեկան եկամտաբերությամբ:

Շաբաթվա ընթացքում ԿԲ-ը ներգրավել է 4 մլրդ 800 մլն դրամի ավանդ՝ տարեկան 1,59 տոկոս տոկոսադրույքով եւ մարել 1 մլրդ 250 մլն դրամի ավանդ՝ տարեկան 1,75 տոկոս տոկոսադրույքով:

Արտարժույթի շուկա

Օգոստոսի 5-11-ն ընկած ժամանակահատվածում ԱՄՆ դոլարի նկատմամբ փոխարժեքը արժեզրկվել է 1,09 տոկոսով՝ 449,90 դրամից հասնելով 454,85 դրամի:

Նշված ժամանակահատվածում արժութային շուկայում իրականացվել են շուրջ 61,433 հազ. ԱՄՆ դոլարի առք ու վաճառքի գործարքներ, որոնց միջին կշռված փոխարժեքը կազմել է 451,08 դրամ:

ՀՀ ԿԲ մամուլի ծառայություն

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ ՄՐՑԱԿՑԱՅԻՆ ԲԱՆԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ

«Պետական գնումների գործակալություն» ՊՈԱԿ-ն (պատվիրատու) ՊԳԳ - ՄԲԱՇՁԲ - 05/135 ծածկագրով կազմակերպում է մրցակցային բանակցություններ՝ **Հեղեղատարների հուների մաքրում, ուղղում եւ վերականգնում Մեղրաձոր գյուղի տարածքում շինարարական աշխատանքների (փաթեթ 2)** ձեռքբերման նպատակով: Հրավեր ստանալու համար անհրաժեշտ 4300 ՀՀ դրամ փոխանցել «Հայ-Ինվեստ» բանկ, «Հայջրնախագիծ ինստիտուտ» ՓԲԸ-ի N 1150000088680300 հաշվեհամարին եւ սույն հայտարարության հրապարակման օրվան հաջորդող 8 աշխատանքային օրվա ընթացքում դիմել պատվիրատուին հետեւյալ հասցեով՝ ք.Երեւան, Կոմիտասի պ., 54/բ, հեռ. 2893-25, հանձնաժողովի քարտուղար Գ. Հովոյանին:

Հրավերը անձին տրվում է անձը հաստատող փաստաթղթի, իսկ կազմակերպության անունից հանդես գալու դեպքում՝ նաեւ անձի լիազորությունները հավաստող համապատասխան փաստաթղթի հիման վրա: Հայտերը պետք է ներկայացնել մինչեւ դրանց բացման պահը՝ մրցակցային բանակցությունների հայտարարության հրապարակման օրվան հաջորդող օրվանից հաշված 10-րդ աշխատանքային օրը, ժամը 10.30-ն:

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ ԳՆԱՆՇՄԱՆ ՀԱՐՑՄԱՆ ՄԱՍԻՆ

«Պետական գնումների գործակալություն» ՊՈԱԿ-ն (պատվիրատու) ՊԳԳ-ԳՀԱՇՁԲ-05/56 ծածկագրով կազմակերպում է գնանշման հարցում՝ **ՀՀ վճռաբեկ դատարանի շենքի հարթ տանիքի եւ սանհանգույցների վերանորոգման նախագծա-նախահաշվային փաստաթղթերի մշակման աշխատանքների** ձեռքբերման նպատակով: Հրավեր ստանալու համար անհրաժեշտ է 1025 ՀՀ դրամ փոխանցել «Հայինվեստբանկ» Հ/Հ 115003450281 «Հայջրնախագիծ ինստիտուտ» ՓԲԸ-ին եւ սույն հայտարարության հրապարակման օրվան հաջորդող 8 աշխատանքային օրվա ընթացքում դիմել պատվիրատուին հետեւյալ հասցեով՝ ք. Երեւան, Կոմիտասի պ., 54/բ, հեռ.՝ 28-93-25, Հ. Ավետիսյանին:

Հրավերն անձին տրվում է անձը հաստատող փաստաթղթի, իսկ կազմակերպության անունից հանդես գալու դեպքում՝ նաեւ անձի լիազորությունները հավաստող համապատասխան փաստաթղթի հիման վրա: Հայտերը պետք է ներկայացնել մինչեւ դրանց բացման պահը՝ գնանշման հարցման հայտարարության հրապարակման օրվան հաջորդող օրվանից հաշված 10-րդ աշխատանքային օրը, ժամը 15.00-ը:

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ ՄՐՑԱԿՑԱՅԻՆ ԲԱՆԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ

«Պետական գնումների գործակալություն» ՊՈԱԿ-ն (պատվիրատու) կազմակերպում է «ՊԳԳ-ՄԲԱՇՁԲ-05/137» ծածկագրով մրցակցային բանակցություններ՝ **«Բավրայի անասնաբուժական եւ բույսերի կարանտինի սահմանային հսկիչ կետի կառուցման աշխատանքների»** ձեռքբերման նպատակով: Հրավեր ստանալու համար անհրաժեշտ է 7380,0 ՀՀ դրամ փոխանցել «Հայինվեստբանկ», «Հայջրնախագիծ ինստիտուտ» ՓԲԸ-ի N 115003450281 հաշվեհամարին եւ սույն հայտարարության հրապարակման օրվան հաջորդող 8 աշխատանքային օրվա ընթացքում դիմել պատվիրատուին հետեւյալ հասցեով՝ ք. Երեւան, Կոմիտասի պ., 54/բ, հեռ.՝ 28-93-25, հանձնաժողովի քարտուղար Ս. Մելիքյանին:

Հրավերն անձին տրվում է անձը հաստատող փաստաթղթի, իսկ կազմակերպության անունից հանդես գալու դեպքում՝ նաեւ անձի լիազորությունները հավաստող համապատասխան փաստաթղթի հիման վրա: Հայտերը պետք է ներկայացնել մինչեւ դրանց բացման պահը՝ մրցակցային բանակցությունների հայտարարության հրապարակվելու օրվան հաջորդող օրվանից հաշված 10-րդ աշխատանքային օրվա ժամը 12.15-ը:

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ ՄՐՑԱԿՑԱՅԻՆ ԲԱՆԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ

«Պետական գնումների գործակալություն» ՊՈԱԿ-ն (պատվիրատու) կազմակերպում է «ՊԳԳ-ՄԲԱՇՁԲ-05/136» ծածկագրով մրցակցային բանակցություններ՝ **«Բագրատաշենի անասնաբուժական եւ բույսերի կարանտինի սահմանային հսկիչ կետի կառուցման աշխատանքների»** ձեռքբերման նպատակով: Հրավեր ստանալու համար անհրաժեշտ է 7550,0 ՀՀ դրամ փոխանցել «Հայինվեստբանկ», «Հայջրնախագիծ ինստիտուտ» ՓԲԸ-ի N 115003450281 հաշվեհամարին եւ սույն հայտարարության հրապարակման օրվան հաջորդող 8 աշխատանքային օրվա ընթացքում դիմել պատվիրատուին հետեւյալ հասցեով՝ ք. Երեւան, Կոմիտասի պ., 54/բ, հեռ.՝ 28-93-25, հանձնաժողովի քարտուղար Ս. Մելիքյանին:

Հրավերն անձին տրվում է անձը հաստատող փաստաթղթի, իսկ կազմակերպության անունից հանդես գալու դեպքում՝ նաեւ անձի լիազորությունները հավաստող համապատասխան փաստաթղթի հիման վրա: Հայտերը պետք է ներկայացնել մինչեւ դրանց բացման պահը՝ մրցակցային բանակցությունների հայտարարության հրապարակվելու օրվան հաջորդող օրվանից հաշված 10-րդ աշխատանքային օրվա ժամը 10.30-ը:

USAID FROM THE AMERICAN PEOPLE — Advanced ENGINEERING

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

Ըդվանսդ ինժինիրինգ ըսոշիեյթս ինթերնեշնլ (AEAI) կազմակերպությունը ԱՄՆ Միջազգային զարգացման գործակալության կողմից ֆինանսավորվող էներգաարդյունավետության եւ վերականգնվող էներգիայի ռեսուրսների զարգացման ծրագրի շրջանակներում հայտարարում է էներգապահպանման ոլորտում ուսումնասիրության իրականացման մրցույթ: Ուսումնասիրությունը կընդգրկի Հայաստանի բնակարանային (քաղաքաբնակ եւ գյուղաբնակ), առեւտրային, արդյունաբերական եւ գյուղատնտեսական բնագավառները:

Մրցույթին հրավիրվում են մասնակցելու համապատասխան փորձ ունեցող հայկական հետազոտական ընկերություններ: Ծրագրի ամբողջական փաթեթը ստանալու համար խնդրում ենք գրավոր արտահայտել նախագիծ ներկայացնելու Ձեր հետաքրքրությունը՝ ուղարկելով նամակ Աննա Կիրակոսյանին՝ ***akirakosyan@aeai.am*** էլ. փոստով, կամ բերելով այն AEAI գրասենյակ (Երեւան, Պռոշյան 2, հեռ.՝ 261770, 221969): Հետաքրքրության հայտի ներկայացման վերջնաժամկետն է օգոստոսի 22-ը, ժամը 17:00:

Հավելյալ տեղեկությունների համար այցելեք AEAI կազմակերպության ինտերնետային կայքը՝ **www.aeai.am** հասցեով:

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի կարիքների համար տնտեսական սարքեր ձեռք բերելու նպատակով կազմակերպություն ընտրելու համար բաց մրցույթի կազմակերպման մասին

Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկը հայտարարում է բաց մրցույթ՝ Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի կարիքների համար **տնտեսական սարքեր** (փոշեկուլ՝ 2000W, 24 հատ եւ հատակի հորիզոնական հղկումով սարք՝ 1 հատ) ձեռք բերելու նպատակով, կազմակերպության ընտրության:

Մրցութային առաջարկությունները անհրաժեշտ է ներկայացնել Հայաստանի Հանրապետություն կենտրոնական բանկ՝ ք. Երեւան 375010, Վազգեն Սարգսյանի փողոց 6:

Մրցութային հայտերի ընդունման վերջին ժամկետն է 2005թ. սեպտեմբերի 16-ին, ժամը 17-00:

Մրցույթի հայտերի բացման օրն ու ժամն է 2005թ. սեպտեմբերի 16-ին, ժամը 17-30:

Մրցույթի արդյունքների ամփոփման նիստը հրավիրվում է ս.թ. սեպտեմբերի 20-ին, ժամը 17-00:

Մրցույթին մասնակցելու հրավերը հրապարակված է Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի ինտերնետային WEB կայքում (www.cba.am): Մրցույթին մասնակցելու հրավերը, ինչպես նաեւ լրացուցիչ տեղեկություններ ստանալու համար ցանկացողները կարող են դիմել Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի գործերի կառավարչություն հեռ. 56-04-41, ներքին՝ 18-00:

ՀՀ ԿԲ մամուլի ծառայություն

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի կարիքների համար կազմտեխնիկա ձեռք բերելու նպատակով կազմակերպություն ընտրելու համար բաց մրցույթի կազմակերպման մասին

Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկը հայտարարում է բաց մրցույթ՝ Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի կարիքների համար **կազմտեխնիկա** ձեռք բերելու նպատակով, կազմակերպության ընտրության:

Մրցութային առաջարկությունները անհրաժեշտ է ներկայացնել Հայաստանի Հանրապետություն կենտրոնական բանկ՝ ք. Երեւան 375010, Վազգեն Սարգսյանի փողոց 6:

Մրցութային հայտերի ընդունման վերջին ժամկետն է 2005թ. սեպտեմբերի 16-ին, ժամը 17-00:

Մրցույթի հայտերի բացման օրն ու ժամն է 2005թ. սեպտեմբերի 16-ին, ժամը 17-30:

Մրցույթի արդյունքների ամփոփման նիստը հրավիրվում է 2005թ. սեպտեմբերի 20-ին, ժամը 17-00:

Մրցույթին մասնակցելու հրավերը հրապարակված է Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի ինտերնետային WEB կայքում (www.cba.am): Մրցույթին մասնակցելու հրավերը, ինչպես նաեւ լրացուցիչ տեղեկություններ ստանալու համար ցանկացողները կարող են դիմել Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի գործերի կառավարչություն հեռ. 56-04-41, ներքին՝ 18-00:

ՀՀ ԿԲ մամուլի ծառայություն

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի կողմից լազերային չափիչ սարք ձեռք բերելու նպատակով կազմակերպություն ընտրելու համար բաց մրցույթի կազմակերպման մասին

Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկը հայտարարում է բաց մրցույթ՝ Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի կարիքների համար **լազերային չափիչ սարք** ձեռք բերելու նպատակով կազմակերպություն ընտրելու համար:

Մրցութային առաջարկությունները անհրաժեշտ է ներկայացնել Հայաստանի Հանրապետություն կենտրոնական բանկ՝ ք. Երեւան 375010, Վազգեն Սարգսյանի փողոց 6:

Մրցութային հայտերի ընդունման վերջին ժամկետն է 2005թ. սեպտեմբերի 16-ին, ժամը 17-00:

Մրցույթի հայտերի բացման օրն ու ժամն է 2005 թ. սեպտեմբերի 16-ին, ժամը 17-30:

Մրցույթի արդյունքների ամփոփման նիստը հրավիրվում է 2005թ. սեպտեմբերի 20-ին, ժամը 17-00:

Մրցույթին մասնակցելու հրավերը հրապարակված է Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի ինտերնետային WEB կայքում (www.cba.am): Մրցույթին մասնակցելու հրավերը, ինչպես նաեւ լրացուցիչ տեղեկություններ ստանալու համար ցանկացողները կարող են դիմել Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի գործերի կառավարչություն հեռ. 56-04-41, ներքին՝ 18-00:

ՀՀ ԿԲ մամուլի ծառայություն

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի կողմից կրակմարիչներ ձեռք բերելու նպատակով կազմակերպություն ընտրելու համար բաց մրցույթի կազմակերպման մասին

Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկը հայտարարում է բաց մրցույթ՝ Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի կարիքների համար **կրակմարիչներ** ձեռք բերելու նպատակով կազմակերպություն ընտրելու համար:

Մրցութային առաջարկությունները անհրաժեշտ է ներկայացնել Հայաստանի Հանրապետություն կենտրոնական բանկ՝ ք. Երեւան 375010, Վազգեն Սարգսյանի փողոց 6:

Մրցութային հայտերի ընդունման վերջին ժամկետն է 2005թ. սեպտեմբերի 16-ին, ժամը 17-00:

Մրցույթի հայտերի բացման օրն ու ժամն է 2005թ. սեպտեմբերի 16-ին, ժամը 17-30:

Մրցույթի արդյունքների ամփոփման նիստը հրավիրվում է 2005թ. սեպտեմբերի 20-ին, ժամը 17-00:

Մրցույթին մասնակցելու հրավերը հրապարակված է Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի ինտերնետային WEB կայքում (www.cba.am): Մրցույթին մասնակցելու հրավերը, ինչպես նաեւ լրացուցիչ տեղեկություններ ստանալու համար ցանկացողները կարող են դիմել Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի գործերի կառավարչություն հեռ. 56-04-41, ներքին՝ 18-00:

ՀՀ ԿԲ մամուլի ծառայություն

ԳՈՎԱԶԴԻ ՀԱՄԱՐ ԶԱՆԳԱՀԱՐԵԼ՝ 58-24-83

Լրատուական գործունէութիւն իրականացնող՝ «Ազգ օրաթերթ» ՍՊԸ, Երեւան, Հանրապետութեան 47: Պետական գրանցման վկայականի համարը՝ 02 Ա N 047261, տրուած՝ 17.02.00 թ.:
Թողարկման պատասխանատու, գլխ. խմբ. Յակոբ Աւետիքեան: Տպաքանակ՝ 3000, ստորագրուած է տպագրութեան՝ 16.08.2005, գինը՝ 100 դրամ, տպագրում է «Գինդ» տպագրատանը: